Cena numeru 15 groszy

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem. ILUSTROWANA Dzisiejszy numer zawiera 12 stron

REPUBLIKA

Rok XII | ŁÓDŹ. SOBOTA, 14 WRZEŚNIA 1935 ROKU. | CENA NUMERU 15 GROSZY. | № 252

Optymistyczna mowa Lavala

Francja wierzy w pokojowe załatwienie konfliktu włosko-abisyńskiego. — Laval deklaruje dotrzymanie zobowiązań, wynikających z paktu Ligi Narodów

Genewa, 13 września.

(Pat) — Na dzisiejszem, przedpołud...wem posiedzeniu Zgromadzenia Ligi ...odów, **pierwszy zabrał głos delegat ...cji, premjer Laval,** stwierdzając na ...pie, że określi stanowisko swego ... w debacie, wymagającej od wszyst... wzięcia na siebie odpowiedzialności.

Przypomniawszy stanowisko, zajęte ...z Francję na Radzie, **premjer Laval ...reślił, że Francja jest wierna pak... Ligi i nie może nie dotrzymać ...ch zobowiązań.** Liga Narodów zro... się z cierpień ludzi i powołana zo... do życia, celem zapobiegnięcia woj... na przyszłość. **Franca, przystępując ...igi Narodów, czyniła to zarówno z ...zjazmem, jak i z rozwagą.** Mimo nie...ych rozczarowań,

...RA FRANCJI W LIGĘ NARODÓW NIGDY NIE OSŁABŁa,

...delegaci francuscy usiłowali stale ...cniać jej autorytet moralny. Od ...kółu genewskiego z r. 1924, do kon...cji rozbrojeniowej, delegaci francu... z jednakowym zapałem bronili zasa...biorowego bezpieczeństwa, która by... pozostanie tezą francuską. **Polityka ...rancji opiera się na pakcie Ligi Naro...w. Do osłabienia tego paktu, nie moż... dopuścić.** Stwierdziwszy dalej, że ...aty locarneńskie układy z Małą En...tą, pakt francusko-sowiecki i układy ...mskie, opierają się na pakcie Ligi, **...ca wyraża opinję, że wszelki uszczer... któryby poniosła Liga Narodów, ...y uszczerbkiem Francji.**

Przechodząc do omówienia wczoraj...mowy sir Samuela Hoare, którą pre... Laval nazywa mową o wysokim po...myśli, **premjer Laval zwrócił uwagę ...wole Anglji do przystąpienia bez za...żeń do systemu zbiorowego bezpie...stwa.** Nikt nie przyjął z taką satys...cją słów ministra Hoare, nikt nie mo...lepiej ocenić wogóle takiego zobowią...a, jak Francja.

— **Mówię** — ciągnął dalej premjer ...al — **w imieniu kraju, który nie oba... się wojny, ale który jej nienawidzi, ...y, mimo największych cnót wojsko...ch, posiada namiętną miłość pokoju wszystkich.**

Poruszając sprawę zatargu, który za...zył na Zgromadzeniu Ligi Narodów, ...mjer Laval czyni to nie bez wzrusze... ze względu na układy, podpisane w ...mie. 7-go stycznia — mówił Laval — ...twiliśmy ostatecznie z Mussolinim ...awy, mogące nas dzielić, kierując się ...resami nietylko obu naszych krajów, i interesami pokoju europejskiego. — ...niając **należycie przyjaźń włosko-...cuską, uczyniłem wszystko, aby nic ...mogło zaszkodzić nowej polityce, łą...cej Francję z Włochami.** W Stresie, ...az z delegatami brytyjskimi, **stwierdzi...y u szefa rządu włoskiego tę samą ...ę służenia sprawie pokoju.** Jesteśmy ...konani, że szef rządu włoskiego wy...a w tej współpracy. Nie potrzebuję ...kreślać, jak wielką wagę przywiązu... do utrzymania tej solidarności. — **Nie ...szczędziłem sobie żadnego wysiłku, ...zmierzającego do pojednania.** W ciągu ...e Rady Ligi, będę miał raz jeszcze sa...akcję wypełnienia obowiązków, wy...wających dla mnie z przyjaźni do ...ch oraz z tytułu członka Ligi Naro...

— **NADAL ŻYWIĘ NADZIEJE, ŻE ...NA BĘDZIE MOGŁA NIEBAWEM ...PEŁNIĆ SWE ZADANIA POJEDNAWCZE.** — **Są one wprawdzie ciężkie i trudne, ale nie beznadziejne.** W łonie komitetu pięciu, badamy wszelkie wnioski, zdolne dać zadośćuczynienie uprawnionym aspiracjom Italji w granicach, dających się pogodzić z poszanowaniem suwerenności innego członka Ligi Narodów. **Trzeba, aby było wiadomem, że nie ma żadnego nieporozumienia pomiędzy Francją a W. Brytanją, w poszukiwaniu skutecznego rozstrzygniecia zatargu drogą pokojową.**

Premjer Laval oświadczył na zakończenie swej mowy:

Gdyby w danym wypadku wysiłki nasze zawiodły, wytworzyłaby się nowa sytuacja, która wymagać będzie zbadania.

WSZYSCY JESTEŚMY ZWIĄZANI WĘZŁAMI SOLIDARNOŚCI. KTÓRA OKREŚLI NASZE OBOWIĄZKI. ZOBOWIĄZANIA NASZE, ZAPISANE SĄ W PAKCIE LIGI NARODÓW. FRANCJA NIE UCHYLI SIĘ OD NICH.

Delegat Afryki grozi buntem czarnej rasy,

jeżeli Afryka będzie dzielona poza autorytetem Ligi Narodów

Genewa, 13 września.

(Pat). Po delegacie Francji Lavalu, przemawiał delegat Indji Aga Rhan, który sformułował szereg uwag krytycznych w stosunku do Ligi Narodów. Liga Narodów, zdaniem mówcy, zbytnio zajmuje się sprawami europejskiemi. Mówca zwrócił również uwagę na niepowodzenie konferencji rozbrojeniowej, na nowy wyścig zbrojeń oraz na obecny zatarg grożący pokojowi.

Następnie zabrał głos **delegat Afryki Południowej Te Waters,** zaznaczając na wstępie, że ludność Afryki Południowej szczególnie została zaniepokojona pogarszającą się sytuacją spowodu konfliktu abisyńskiego. Przeciwstawiając przejściowe motywy, kierujące polityką narodów europejskich, interesom Afryki Południowej, mówca stwierdza, że **podział Afryki poza autorytetem Ligi Narodów pociągnałby za sobą wielkie niebezpieczeństwo zarówno dla ludów czarnych, jak i dla rasy białej.** Obecny kryzys zachmurzający horyzont **może być początkiem konsolidowania się dzikich i wojowniczych instynktów czarnej Afryki oraz zapowiedzią wojny rasy czarnych.** W tem też tkwi, zdaniem Afryki Południowej, niebezpieczeństwo dla Europy i Afryki. **Jeśli Afryka zostanie podporządkowana losom Europy, wówczas podniesie zbrojny bunt i pogrąży się w otchłani pierwotnego barbarzyństwa.** Czarna Afryka nigdy nie przebaczy ani nie zapomni krzywd jej wyrządzonych.

Czyniąc skolei aluzję do Włoch, mówca zapytał, **czy szef rządu tak energiczny i potężny, który spowodował odrodzenie swego narodu, nie może zastanowić się i zatrzymać w chwili tak krytycznej.** Mówca zauważył równocześnie, że Afryka Południowa będzie mogła pozostać członkiem Ligi Narodów tylko wtedy, jeśli będzie głęboko przekonana o lojalności Ligi. Wychodząc z tego założenia, mówca z wielkiem zadowoleniem wita onegdajszą mowę sir Samuela Hoare'a oraz dzisiejszą mowę premjera Lavala, stwierdzającą wierność Francji wobec paktu Ligi Narodów. W zakończeniu swego przemówienia **Te Waters zwrócił się z apelem do Włoch, aby pozwoliły Europie utrzymać się na drodze rozsądku oraz umożliwiły dalszy żywot Ligi Narodów.**

Ostatnim mówcą był Riwas Vicuna (Chile), który omówił niedawne wysiłki państw południowo amerykańskich w sprawie zlikwidowania wojny o Chaco. Mówca wyraził równocześnie opinję, że **byłoby błędem przypisywać Lidze Narodów uprawnienia nieprzewidziane w pakcie i wymagać od niej rzeczy, które przekraczają jej siły.**

Stany Zjednoczone pozostaną neutralne

wrazie wybuchu wojny

Hyde Partk, 13 września.

(Pat). Prezydent Roosevelt oświadczył dzienikarzom, że w razie wybuchu wojny **St. Zjednoczone pozostaną neutralne na mocy ostatnich aktów ustawodawczych, przewidujących neutralność i zakaz wywozu broni.**

Prezydent Roosevelt oświadczył, **iż całkowicie aprobuje żądanie sekretarza stanu Hulla, aby Włochy i Abisynja dochowały klauzul paktu Kellogga.** Poza tem prezydent dał wyraz zaniepokojeniu, jakie budzi w nim obecna sytuacja.

Negus mówi: „Nie ustąpimy!”

Abisynja angażuje europejskich oficerów. — Okres deszczów kończy się

Addis-Abeba, 13 września.

(Pat) — Negus wygłosił dziś wieczorem przez radjo mowę, stanowiącą odpowiedź na oskarżenie pod adresem Abisynji i rozwijającą tezy abisyńskie. Cesarz dodał: Nie chcemy wojny, lecz nie ustąpimy. **Abisynja pragnie pokoju z całego serca i żywi nadzieję, że dojdzie do honorowego i pokojowego załatwienia sporu, zgodnego z prawem i słusznością opd auspicjami rady Ligi Narodów i na podstawie paktu Ligi.**

Korespondent niemieckiego biura informacyjnego zamieszcza rozmowę z posłem francuskim w Addis-Abebie, który oświadczył, że zażądał przysłania oddziału, liczącego 180 ludzi dla strzeżenia linji kolejowej. Oddział ten stacjonowany będzie w Diredna. Poselstwo dla siebie nie żąda ochrony.

Korespondent podaje następnie, że **poselstwa abisyńskie w Europie, angażują codziennie nowych oficerów europejskich. Dotychczas przybyło do Abisynji 14 oficerów belgijskich, przeznaczonych dla piechoty oraz 2 oficerów angielskich dla artylerji przeciwlotniczej, 2 dla kawalerji i 2 dla artylerji.**

W najbliższych dniach przybyć mają oficerowie szwedzcy.

***

Rzym, 13 września.

(Pat) — Według informacyj dzienników, **Negus nie ma najmniejszego zamiaru uszczuplać swoich praw suwerennych** najwyżej gotów jest przyjąć radców technicznych Ligi Narodów i ustąpić Włochom część prowincji Ogaden, za co otrzymałby od anglików dostęp do morza w postaci portu Zaila.

Dalej donoszą, że w prowincji Ogaden deszcze ustają. Płaskowzgórze północne nawprost Erytrei, również zaczyna obsychać.

„Najpiękniejsza koncesja na świecie“—

mówi Rickett, po przybyciu do Londynu, o swej koncesji

Budapeszt, 13 września.

(Pat). Zatrzymał się tu przez godzinę na lotnisku Rickett, w przelocie z Abisynji do Londynu, dokąd udaje się w sprawie koncesji naftowej. **Rickett oświadczył, że przy najbliższej sposobności powróci do Abisynji.**

***

Londyn, 13 września.

(Pat). Rickett oświadczył po swym przybyciu do Londynu, **że zamierza utrzymać i eksploatować nabytą od Negusa koncesję.**

Zapowiedziawszy bliski swój wyjazd do Nowego Jorku, Rickett dodał: **Uzyskałem najpiękniejszą koncesję, jakiej nie widział świat oddawna.** Jestem specjalnie dumny, że udało mi się przeprowadzić taką sprawę.

Godzinna konferencja

min. Becka z min. Hoare

Genewa, 13 września.

(Pat). Dziś rano minister spraw zagranicznych Beck odbył blisko godzinną rozmowę z brytyjskim ministrem spraw zagranicznych sir Samuelem Hoare.

Co zawierać będzie deklaracja rządu Rzeszy?

Powrót do Ligi Narodów?— Ustawa, regulująca położenie żydów. — Stosunek do Litwy. — Antysowieckie nastawienie

Berlin, 13 września.

Fakt zwołania Reichstagu na terenie południowym Rzeszy, **wywołał niezwykłe wrażenie w całych Niemczech.** Tłumaczą go przedewszystkiem, jako podkreślenie, nietylko znaczenia roli partji, co uwypuklić pragnie kanclerz Hitler, **lecz również jako wyraz chęci przełożenia ciężaru gatunkowego polityki niemieckiej na południe.**

Koła polityczne gubią się w domysłach, co zawierać będzie deklaracja rządowa. **Panuje powszechne przekonanie, że kanclerz wystąpi z bardzo doniosłemi decyzjami, bądź to w zakresie polityki wewnętrznej, bądź też zagranicznej.**

Słychać pogląd, **że kanclerz sformułuje warunki na podstawie których, możliwy byłby powrót Rzeszy do Ligi Narodów.**

Należy przypomnieć, że dnia 14-go października, mija termin dwuletni, po którego upływie Niemcy ostatecznie przestaną być członkiem Ligi Narodów. Kanclerz Hitler niejednokrotnie oświadczał w rozmowach z obcymi dyplomatami, że pozostawanie Niemiec poza Ligą, nie jest zasadniczym postulatem niemieckiej polityki zagranicznej.

Niemcy wystąpiły z Ligi i wycofały się z Konferencji Rozbrojeniowej dlatego że im w ramach tych organizacyj odmawiano równości. W zakresie zbrojeń, same sobie równię praw przywróciły i mogłyby być znowu członkiem Ligi Narodów, gdyby ta ostatnia w żadnej formie ani równości, ani suwerenności Niemiec więcej nie kwestjonowała.

Kanclerz Hitler nie ukrywał, że aby Niemcy wróciły do Genewy, nie wystarczy zgody na niemieckie dozbrojenia; **trzeba jeszcze, aby mocarstwa uznały prawo Rzeszy do posiadania kolonij.**

Norymberga, 13 września.

(Pat) — Z kół dobrze poinformowanych, korespondent PAT. otrzymał następujące wiadomości na temat deklaracji którą w imieniu gabinetu Rzeszy wygłosi kanclerz Hitler. Za rzecz pewną uchodzi **OGŁOSZENIE USTAWY, REGULUJĄCEJ NA TERENIE RZESZY POŁOŻENIE ŻYDÓW.** Przypuszczać należy również, że uregulowane zostanie ustawowo t. zw. „zagadnienie biurokracji", które poruszył już kanclerz dobitnie w swej proklamacji do narodu niemieckiego. Prawdopodobne są przytem zasadnicze, a **daleko idące zmiany w organizacji politycznej administracji Rzeszy.**

Z zagadnień polityki zagranicznej, poruszone zostanie, jak słychać, **USTOSUNKOWANIE SIĘ RZĄDU RZESZY DO LITWY NA TLE ZAGADNIENIA KŁAJPEDY,** które uwypuklone zostało ostatnio w mowie premiera Goeringa, wygłoszonej 8 b. m. w Prusach Wschodnich, a podkreślone było dobitnie przez prasę jako największa bolączka narodu niemieckiego. W deklaracji swej nie omieszka niewątpliwie kanclerz Hitler, **DAĆ WYRAZ SWEMU ANTY-SOWIECKIEMU NASTAWIENIU.** Możliwem jest że w oświadczeniu swem poruszy też momenty z mowy ministra Hoare'a, interesujące Niemcy.

Deklaracja zawierać będzie również rozporządzenie, mocą którego z dniem 15 września r. b. **urzędową flagą Rzeszy niemieckiej będzie sztandar partji narodowo-socjalistycznej,** na którym widnieje swastyka.

Jak wiadomo, po zwycięstwie narodowych socjalistów w marcu 1933 r., kiedy w gabinecie Rzeszy zasiadali jeszcze przedstawiciele niemiecko-narodowi, Rzesza posiadała równocześnie dwie flagi — jedną flagę ze swastyką, drugą flagę czarno-biało-czerwoną, którą wprowadził Bismark, a która jako sztandar Hohenzollernów, stanowiła flagę oficjalną pierwszej Rzeszy. Wprowdzenie sztandaru partyjnego jako flagi państwa, ma symbolicznie podkreślić jedność państwa z partją.

Hitler prowadzi ciągłą walkę o władzę

aby nie podzielić losu swych poprzedników. — Przemówienie do kierowników partyjnych na kongresie w Norymberdze

Norymberga, 13 września.

(PAT) Czwarty dzień kongresu partji narodowo-socjalistycznej stoi pod znakiem apelu politycznych kierowników partji. Na polu parad „Zeppelinhalde" **wystąpiło w zwartym szeregu przeszło 100.000 kierowniczych członków organizacyj politycznych z przeszło 20.000 sztandarami.** Na trybunach honorowych zajęli miejsca: kanclerz Hitler, czołowi przedstawiciele rządu i partji, korpusu dyplomatycznego i prasy.

W długiem przemówieniu kanclerz Hitler podkreślił znaczenie i rolę, jaką odegrali i nadal odgrywać będą polityczni przywódcy ruchu. **Uważa on ich za swoich najwierniejszych i najdawniejszych zwolenników.** Dłuższy ustęp poświęcił kanclerz uzasadnieniu swego stanowiska co do roli partji, podkreślając znacząco i z naciskiem, że jej jedynie przysługuje prawo kierownictwa polityką Niemiec. „Możeby dogadzało niejednym — ciągnął kanclerz Hitler — rozłączyć mnie od was i widzieć we mnie wodza (Feldherr), lecz oświadczam wam: **Nie będę wodzem bez moich żołnierzy, wy jesteście moimi oficerami politycznymi".**

Kanclerz podniósł dalej konieczność prowadzenia ciągłej walki o władzę i bacznej uwagi, by nie ulec losowi tych, którzy pochwycili władzę w roku 1918.

W końcu dłuższy ustęp poświęcił kanclerz Hitler **odrodzonej armii niemieckiej, którą po raz pierwszy witać może jako biorącą udział w kongresie partji narodowo-socjalistycznej.**

Przy tej manifestacji odbył się szereg kongresów poszczególnych organizacyj partji: związku pracy niemieckiej, związku kobiet narodowo-socjalistycznych i t. p.

Dopiero dzisiaj rano rozeszła się w Norymberdze wiadomość o zwołaniu tutaj na niedzielę Reichstagu. Wiadomość ta wywołała w społeczeństwie niebywały entuzjazm. Z ust do ust podawano ją sobie, a w kołach politycznych komentowano ją szeroko.

Bojkot towarów niemieckich

uchwaliła wszechświatowa konferencja żydów polskich w Londynie.—Delegaci z Niemiec opuścili konferencję

Londyn, 13 września.

(PAT) Obradująca w Londynie pierwsza wszechświatowa konferencja żydów polskich, zamieszkałych zagranicą, uchwaliła wczoraj rezolucję, **wzywającą wszystkie organizacje, reprezentowane na konferencji, do bojkotu towarów niemieckich.** Przeciwko postawieniu tego wniosku **zaprotestowali delegaci z Niemiec, oświadczając, że jeżeli rezolucja taka zostanie uchwalona, to opuszczą konferencję.** Istotnie gdy rezolucję uchwalono, delegaci z Niemiec ze łzami w oczach opuścili salę obrad.

Rezolucja twierdzi, że **rząd niemiecki wydaje olbrzymie sumy na ucisk żydów a ponieważ żydzi nie mają do dyspozycji środków odwetu, konferencja wzywa delegatów, aby bojkotowali wszystko, co pochodzi z dzisiejszych Niemiec.**

Zdarzenia i ludzie

Złoto i brud

Na marginesie światowej polityki naftowej

Paryż, we wrześniu.

Abisyńska groteska naftowa szybko została zakończona. Polityka samego przemysłu naftowego musiała się poddać polityce amerykańskiej potęgi państwowej.

Nie zawsze jednak tak bywało i wielu polityków zawodowych ogromnie zdziwił taki obrót rzeczy. Od dawna przyzwyczajono się do tego, że przemysł naftowy uważany jest za wielką potęgę w międzynarodowej skali, tak samo jak przemysł zbrojeniowy, z którym ma on, zresztą, wiele podobieństwa. Obydwa przemysły mają swoją własną politykę, swoje własne prawa i niejednokrotnie prowadziły nawet swoje własne wojny...

Polityczna historja przemysłu naftowego nie została jeszcze spisana. Prawdopodobnie będzie ona znacznie ciekawsza, niż historja przemysłu zbrojeniowego. Świadczą o tem „próbne" dzieła Niemca Zischki, gruzina Essada Beja i wielu innych.

Skok przemysłu naftowego do wielkiej polityki rozpoczął się na Kaukazie. Podczas wojny światowej trzy państwa walczyły o skarby naftowe tego kraju: **Rosja** — jako dotychczasowy władca; **Niemcy,** których armja wschodu zajęła już Georgję; **Anglja,** która zawładnęła już Bagdadem i dążyła do zdobycia Persji. Wygrała, jak wiadomo, Rosja, która tymczasem przeszła przez rewolucję i została państwem związkowem. Anglja zaś straciła swoje dawne wpływy w Persji. Angielscy optymiści twierdzą jednak, że walka bynajmniej nie została jeszcze ostatecznie zakończona, i jeżeli brytyjski król naftowy, sir Henry Deterding, wydaje dzisiaj miljony finansując „białych" — kontrrewolucjonistów i nacjonalistów kaukaskich, to ma on napewno w tem jakiś cel i obliczenie. Mówią niektórzy, że czyni on to wszystko dla swojej żony, która, jak wiadomo, pochodzi z cesarskiego domu rosyjskiego. Ale to jest naiwne traktowanie sprawy.

Podczas wojny turecko-greckiej przemysł naftowy walczył przeciwko przemysłowi zbrojeniowemu. Za Grecją stał „król armat" Bazyl Zacharoff, władca Vickers-Armstrong. Za Mustafą Kemalem stała Standard Oil, której agent Chaster zawarł z rządem Angory prawie taki sam układ, jak dzisiaj Rickett z Negusem. Grecja i Zacharoff przegrali wojnę. Lecz Standard Oil także nie zwyciężyła, gdyż pertraktacje o koncesje rozbiły się przed zakończeniem wojny. Najlepiej na tem wyszła Turcja.

W roku 1924, podczas wojny między Francją a Abd-el-Krimem na wybrzeże Rifu wylądował bez żadnego hałasu, angielski agent F. W. Rickert, a zaraz po nim kapitan Gardner. Dnia 1 października 1924 roku obaj panowie zawarli układ z rządem Rifu. Na zasadzie tego układu konsorcjum angielsko-amerykańskie, które stało za nimi, miało prawo korzystać ze wszystkich źródeł nafty, kopalni węgla i miedzi „wolnej republiki Rif", po odtrąceniu 40 procent ogólnych wpływów. I ten układ jednak był bez wartości po kapitulacji Abd-el-Krima, której słynny Lawrence daremnie chciał przeszkodzić.

W roku 1926 Deterding, francuski król naftowy Gulbenkian i Standard Oil walczyli o pola naftowe Wenezueli. Zwycięzcą został Gulbenkian; prowadził on walkę pod popularnem hasłem „odparcia amerykańskiego kapitału trustowego". Z jego pomocą do władzy doszedł dyktator Gomez, od którego Gubelkin nabył nie mniej niż 3 miljony hektarów terenów koncesyjnych.

W roku 1932 Persja zerwała dotychczasowe układy naftowe. Anglo-Persian Company i zainwestowane w niej 40 miljonów funtów, wisiały w powietrzu. Sam prezydent koncernu, sir John Gadman pojechał do Teheranu na pertraktacje. Pożyczki angielskie zostały wymówione. Przed Buszir i Bender-Abbas krążyły angielskie statki wojenne. W Luristanie i Farsistanie pełno było angielskich szpiegów i tajnych agentów. Gubelkian zjednoczył rosyjskie i amerykańskie interesy w antyangielski „Persion Bloc". Wkońcu jednak zwyciężyła Persja, która zapomocą swego nowego prawa naftowego górowała nad zagranicznemi koncernami.

Wkońcu należy jeszcze przytoczyć wojnę w Gran Chaco. Za prezydentem Paraguayu, Ayalą, stał Gubelkian. Za dyktatorem Boliwji — Salamanka, — stała Standard Oil. Po obaleniu Salamanki, za jego przeciwniekiem i następcą Tejadą Sorzano znowu stał Gubelkian. Oficjalnie nazywało się jednak, że motorem rewolucji było „dążenie do wolności dręczonego przez dyktaturę narodu boliwijskiego. Przy pomocy rewolucji udało się Gubelkianowi zwyciężyć swoich przeciwników. Wojna była zakończona, a pertraktacje pokojowe miały jeszcze tylko formalne znaczenie.

Tak wyglądała polityka koncernów naftowych. Mało troszczy się ona o interesy państw i narodów. Ma ona swoje własne interesy, swoje własne prawa i walczy zapomocą własnych metod.

W roku 1933 w Persji kwitł sabotaż. Niszczono nowozałożone przewody naftowe, przecinano liny druciane olbrzymich maszyn do wiercenia, zapalano źródła. Wielka sonda w pewnej kopalni płonęła przez trzy dni i trzy noce. W roku 1929 amerykański agent F. H. zapalił sondę koło Moreni w Rumunji; dopiero po 13 miesiącach można było zgasić ogień. W roku 1930 Standard Oil, Sinclair Oil i Deterding równocześnie starali się o pewien wynalazek fizyka H. G. Burroughs z San Francisco. Kontrakt zawarty został z Deterddingem. Kiedy fizyk Borroughs chciał mu oddać rysunki i plany, został zastrzelony na szosie w Los Angeles. Strzelano z przeiezdżającego Cadillaca z małego działa. 8 marca 1934 roku nieznani sprawcy zapalili sondę koło Tsefat w Marokku. Podpalacz z Moreni „pracuje" obecnie w Nowej Gwinei!

Przykłady te dają nam wyraźny obraz sytuacji i pozwalają patrzeć się na groteskę koncesyjną w Abisynii innemi oczami. Jeżeli Standard Oil, Shell i Royal Dutch chcieli w Abisynii uzyskać koncesję, mimo że wojna wisi w powietrzu, to wiedzieli, co robią. Tym razem rząd amerykański rozbił ich plany. Lecz walka kapitału naftowego z władzą państwową jeszcze nie dobiegła końca...

Ernest Kresewetter.

Walka statystyków

Tak nudna rzecz, jak statystyka, może czasem stać się interesująca. Świat interesuje się np. tem, wielu jest w Niemczech bezrobotnych. Oficjalnie nazywa się, że Niemcy mają **niecałe 2 miljony bezrobotnych.** Angielskie bardzo poważne czasopismo „Economist" dowodzi, że mają około 5 miljonów. Na ten temat między niemieckim urzędem statystycznym a redakcją londyńskiego czasopisma przyszło do „wojny". Niemcy wykryli mianowicie rzeczywisty błąd w innem zupełnie obliczeniu Anglików i stąd wyprowadzili wniosek, że... statystycy angielscy pracują fałszywemi metodami.

A na to „Economist":

— Jeżeli chodzi o znajomość statystyki niemieckiej błąd można łatwo popełnić, gdyż stara się ona nietyle **ujawniać rzeczy,** jak to jest jej zadaniem, ale **ukrywać!**

Anglicy jednak podchodzą do problemu z innej strony: nie obliczamy bezrobotnych, ale pracujących. Pracujących było w Niemczech:

w r. 1929 — 18,9 milj. rob. i prac. umysł.
w r. 1935 — 16,7 milj. rob. i prac. umysł.

dziś pracuje
mniej o 2,2 milj. robotn. i pracown.

Ponieważ oficjalnie podaje się, że jest bezrobotnych 1,9 milj. przeto razem musi ich być conajmniej 4,1 milj. Ale przecież w ciągu sześciu lat ilość Niemców wzrosła drogą przyrostu naturalnego: dzieci podrosły i zostały... bezrobotnymi. A więc musi być conajmniej 5 miljonów bezrobotnych.

A na to znów niemiecki urząd statystyczny:

— Anglicy znowuż mylą się, albowiem około 2 milj. ludzi, którzy nie pracują obecnie a pracowali przedtem — to jest **armja rezerwowa robotników słabych, starców i t. d.,** którzy obecnie nie zgłaszają się do roboty, albowiem **mogli pracować tylko w czasach dobrych,** kiedy na rynku był brak rąk i umysłów pracujących.

Dowiadujemy się z tego dowodzenia, że w roku 1929, kiedy w Niemczech rządziły stronnictwa demokratyczne i radykalne, — to były dobre czasy, a dzisiaj, oczywiście, są **złe.** W tej części dowodzenia, nietrudno jest uzyskać zgodę na stanowisko hitlerowskiego urzędu statystycznego. Natomiast bajka z „armja rezerwową" — to wyraźny nonsens. W roku 1929 również było w Niemczech duże bezrobocie i nie wszyscy ludzie mogli znaleźć pracę. Braku rąk do pracy nie było.

Jednakże wówczas — trzeba to z naciskiem zaznaczyć — **płace robotnicze były znacznie wyższe.** Dzisiaj zatrudniono trochę więcej robotników, ale zato **oberwano im płace.** Innemi słowy: **za wzrost zatrudnienia płaci robotnikom nie przemysłowiec ani kupiec, ale robotnik.** Pozatem wzrost zatrudnienia w Niemczech wiąże się ściśle z przemysłem wojennym, a przemysł wojenny finansowany jest z dochodów państwowych, czyli z podatków płynących przeważnie od najszerszych warstw ludności. Wynika stąd jasno, jak na dłoni, że

1) Niemcy mają **5 miljonów bezrobotnych,**

2) **Płace robotnicze są zduszone do minimum,**

3) Zatrudnienie ludzi wywołane jest nie **poprawą gospodarczą, ale przygotowaniami wojennemi,** które prowadzą do nowej katastrofy ludzkości.

Kandydaci na senatorów z Warszawy

Warszawa, 13 września.

Według jednego z pism warszawskich na zgromadzeniu elektorów w Warszawie w dn. 15 b. m. ma być przedstawiona lista kandydatów na senatorów z. m. st. Warszawy w składzie następującym:

1) p. J. Beck, minister spraw zagr.; 2) prof. W. Makowski; 3) p. W. Brun, kupiec; 4) doc. J. Pohoska; 5) jen. A. Osiński; 6) jen. Dąbkowski.

Na zastępców senatorów kandydować mają: ppłk. Lewandowski, prof. Mikłaszewski, prof. Górski, adw. Warsenberger.

12 tysięcy ochotników włoskich z Brazylji

chce iść na wyprawę abisyńską.—Dalsze transporty wojenne odpływają

Rzym, 13 września.

(Pat) — Dywizja „Assietta" jest załadowywana na okręty w porcie genueńskim i w najbliższych dniach wyjeżdża do Afryki Wschodniej.

Na statku „Saturnia", odjechało z Neapolu 4 tys. żołnierzy i oficerów dywizji czarnych koszul „21 kwietnia". Przy odjeździe obecny był następca tronu Humbert i szef sztabu milicji faszystowskiej Teruzzi, dowódca dywizji faszystowskiej „1 Lutego".

* *

Rzym, 13 września.

(Pat) — „Tribuna" donosi z Asmary, że **utworzono zmilitaryzowane brygady robotnicze pod dowództwem oficerów milicji faszystowskiej.** Robotnicy werbowani są z pośród ochotników.

12 tysięcy włochów w Rio de Janeiro zażądało zapisania ich, jako ochotników, na wyprawę abisyńską.

Londyn, 13 września.

(Pat) — Reuter donosi z Aten, że na wyspach Dodekanezu **zaznacza się b. ożywiona działalność wojskowych władz sowieckich.** Wyładowuje się tam ciągle wojsko i materjały wojenne. Do wyspy Leros, której fortyfikacje nadbrzeżne zostały wzniesione, przybyły 2 kontrtorpedowce i trzy transportowce z wojskiem.

Na wodach wysp Patmos, Leros, Ros i Kalymnos, patrolują kontrtorpedowce i lotniskowiec, które czuwają nad ruchem okrętów.

Negus ukrył swe kosztowności

w specjalnie zbudowanym betonowym schronie

Londyn, 13 września.

(Pat) — Donoszą z Addis-Abeby, że Negus zabezpieczył klejnoty koronne w specjalnie zbudowanym betonowym schronie, którego miejsce trzymane jest w ścisłej tajemnicy.

Klejnoty składają się m. in. z korony Negusa Theodora, którą zdobył lord Napier w bitwie pod Magdalaą a którą król Jerzy Piąty zwrócił Negusowi w roku 1925. Naszyjnik złoty, należący, wedle podania, do królowej Saby, który nosiły wszystkie władczynie Abisynji, djadem koronacyjny oraz berło, będące darem króla Jerzego Piątego.

Flota angielska na Morzu Śródziemnem

wywołuje zaniepokojenie we Włoszech

Rzym, 13 września.

(PAT) Dziennik „Azine Coloniale" zwraca uwagę na **przybycie wielkiej floty brytyjskiej na morze Śródziemne, podkreślając, że Gibraltar, Malta, Cypr i Aleksandrja są dziś w stanie obrony i ataku.** Wzdłuż wybrzeży Egiptu i Palestyny krążą torpedowce i statki strażnicze. Podobno działalność zaznacza się również w Agaba na morzu Czerwonem i Aden gotów jest na przyjęcie floty z Indyj. W Gibraltarze oczekuje się nadejścia okrętów, które znajdowały się na Małych Antylach. W Southampton skoncentrowana będzie część home flut. Floty śródziemnomorska i atlantycka spotykają się w Navarino.

Obecność tylu jednostek floty brytyjskiej na morzu Śródziemnem oraz przygotowywanie baz jest — zdaniem dziennika — znamiennym aktem politycznym. Osiągnięto taki stopień zbrojeń, że zaczyna to grozić alarmująco naszej pozycji na morzu Śródziemnem i Czerwonem.

Przybycie każdego nowego okrętu angielskiego na „Mare Nostrum" nie może nie wywołać zarządzeń z naszej strony. **Odpowiedź musi być o wiele poważniejsza, gdy Anglja zechce sprowadzić w sąsiedztwo naszych wód swoją flotę krajową.** Stać się to może nawet przed przybyciem tej floty.

B. premjer Bartel nie był w Warszawie

Zaprzeczenie pogłoskom o konferencjach na Zamku

Warszawa, 13 września.

(B) W niektórych organach prasowych rozeszła się pogłoska, jakoby w Warszawie mieli bawić b. premjer Bartel i b. min. Kwiatkowski, którzy odbyli tu szereg konferencyj na Zamku i z kierowniczymi osobistościami świata politycznego. Pogłoski te łączyły pobyt pp. Bartla i Kwiatkowskiego z przepowiadaną w kołach dziennikarskich zmianą rządu po wyborach do senatu.

W rzeczywistości pp. Bartel i Kwiatkowski konferencyj żadnych nie odbyli. **P. Bartel nie był nawet w Warszawie ponieważ obecnie bawi w Dorze, na Podkarpaciu na urlopie wypoczynkowym. B. min. Kwiatkowski był coprawda w ostatnich dniach w Warszawie, ale nie odbył żadnych konferencyj i wyjechał obecnie zagranicę skąd wraca w październiku.**

Co jest dla senatora Panta obrazą czci?

To, że go posądzono o faworyzowanie w wojsku austrjackiem polaków i czechów

Warszawa, 13 września.

(B) Do sądu karnego w Katowicach wpłynęła skarga b. senatora Panta przeciwko „Kattowitzer Zeitung" o obrazę czci podczas minionej kampanji wyborczej do sejmu. Pismo to twierdzi że senator Pant, jako oficer armji austrjackiej, rozsadzał tę armię od wewnątrz, **faworyzując oficerów pochodzenia słowiańskiego a mianowicie polaków i czechów.**

Senator Pant był podczas wojny światowej adjutantem komendy pułku i na tem stanowisku posiadał wpływ na sprawy personalne. Szczególnie miało to miejsce na froncie włoskim. „Kattowitzer Zeitung" powołuje się na publikacje polaka, niejakiego Kantora, który właśnie stwierdził, że Pant odnosił się specjalnie przychylnie do oficerów słowiańskich.

Kantor ogłosił obecnie oświadczenie, że zarzuty stawiane Pantowi przez „Kattowitzer Zeitung" są całkowicie bezpodstawne. **W sądzie złożą również zeznania b. oficerowie austrjaccy, którzy podczas swojej służby wojskowej stykali się z Pantem służbowo i którzy stwierdzą, że Pant kierował się jedynie dobrem służby, pomijając całkowicie względy narodowościowe.**

Prześladowanie polaków w Czechach

Znów aresztowano studenta z Polski

Mor. Ostrawa, 13 września.

(Pat). W czeskim Cieszynie aresztowany został przez żandarmerję czeską Eugenjusz Filipszyk, polak ze Stonawy na Śląsku n. Olszą, student W. S. H. w Poznaniu.

Na kopalni węgla „Zofja" w Porębie na Śląsku **zwolniono z dniem 5 września 11 górników z pracy.** W liczbie tej znajduje się 7 polaków i 4 czechów.

Zwolnieni czesi posiadają prawa do emerytury, gdy zwolnieni polacy praw tych nie posiadają i przez redukcję skazani zostali na skrajną nędzę.

„Morawska Orlice" donosi, że niezależnie od posunięć władz, **wszystkie cywilne i polityczne organizacje na Śląsku i Morawach podały sobie zgodnie ręce celem podjęcia akcji przeciw polakom.** Obojętnem jest — pisze wspomniany dziennik — czy idzie tu o Sokoła, robotnicze t-wo gimnastyczne, gwardję narodową, straż swobody, katolicką organizację gimnastyczną „Orła" itd.

Włosi grożą rozstrzeliwaniem europejczyków,

którzy będą walczyć przeciwko nim w Abisynji

Londyn, 13 września.

(Pat) — Z Dzibuti donoszą, że tamtejszy konsul włoski uprzedził 14 oficerów belgijskich, udających się w charakterze instruktorów do Abisynji, że każdy europejczyk, **któryby walczył przeciwko Włochom i został ujęty z bronią w ręku, zostanie na miejscu rozstrzelany.**

Misja abisyńska

jedzie do Japonji

Tokjo, 13 września.

Agencja japońska „Rengo" donosi z Szanghaju, że **przybyła tam abisyńska misja, udająca się do Tokjo.** Kierownik misji, Dababirru, szef abisyńskiej szkoły oficerskiej, oświadczył wobec prasy, że jego **misja ma na celu nawiązanie bliższych stosunków z Japonją i Chinami.** W tym też celu w najbliższym czasie otwarte będą poselstwa abisyńskie w Tokjo i Nankinie.

Oficerowie zagraniczni

na obiedzie u generała Rydza-Smigłego

Warszawa, 13 września.

(Pat). Wczoraj o godz. 20-ej generalny inspektor sił zbrojnych gen. Rydz Śmigły, podejmował obiadem szefa sztabu generalnego Belgji gen. van den Bergena i szefa przybyłej do Polski na manewry wojskowe misji francuskiej gen. Poupinela oraz towarzyszących oficerów.

Przewodnicy--agitatorzy

kształceni w sowieckim instytucie

Ryga, 13 września.

W Leningradzie został otwarty instytut turystyczny, którego zadaniem będzie kształcenie przewodników. W instytucie tym oprócz przewodników ogólnych krajoznawczych wykładany będzie specjalny kurs polityki komunistycznej, uwzględniający zadania polityczne gidów sowieckich wobec turystów zagranicznych.

Do instytutu przyjęto 146 młodych komunistów. Interesujące, że według statutu przewodnikiem sowieckim nie może być bezpartyjny.

Muzułmanie europejscy radzą

Genewa, 13 września.

(Pat). Kongres muzułmanów europejskich wysłuchał dziś przemówień przedstawicieli muzułmanów z Holandji, Polski i W. Brytanji. Przyjęto również do wiadomości przejście na mahometanizm hr. Bernarda Partilelliini Amidei, profesora uniwersytetu w Rzymie i prezesa królewskiego instytutu wschodniego w Neapolu.

Miasto zniszczone

przez pożar w Japonji

Tokjo, 13 września.

(Pat). Przez 6 godzin zgórą w mieście Szibata srożył się gwałtowny pożar, który zniszczył trzecią część miasta. Około 50 ludzi odniosło rany, zaś 6.000 pozostało bez dachu nad głową. Straty obliczane są na 3 miljony jen.

Zmiana stosunków w Rosji sow.

Partja komunistyczna traci przywileje polityczne.— Do władzy dopuszczeni będą również bezpartyjni

— „Żadna z instytucyj sowieckich **nie jest wieczna!**" — oświadczyła przed kilku miesiącami oficjalna „Prawda". I rzeczywiście przyznać należy, iż pewnego rodzaju podniecenie, wyczuwane stale w Z. S. R. R., wynika **z płynności jego form społecznych i politycznych.** Nawet najcharakterystyczniejsze cechy bolszewizmu nie są niezmienne. Wiadomo naprzykład, że reżym sowiecki opiera się na dyktaturze partji i że partja komunistyczna jest najwyższą instancją kierującą nawet rządem. Już dziś można przewidzieć, że te charakterystyczne cechy sowieckiego systemu rządzenia wkrótce zanikną. **Dyktatura proletarjatu stopniowo zamiera.** Gdy wyda ona ostatnie tchnienie, gdy jej miejsce zajmie demokratyczny system rządzenia, świat cały zada sobie niewątpliwie pytanie: — **kiedy i jak to się stało,** albowiem przekształcenie dyktatury sowieckiej odbywa się w tempie niemal niedostrzegalnem. Narazie jeszcze oczywiście dyktatura nie zrezygnowała ze swych uprawnień i obywatel sowiecki odczuwa jej siłę na własnej skórze, mimo to jednak stwierdzić należy, że **dyktatura sowiecka przygotowuje się już do dymisji...**

Jakie są objawy zamierania dyktatury?.. Zanim odpowiemy na to pytanie, spróbujmy odpowiedzieć na pytanie: — na jakich fundamentach opiera się sowiecka dyktatura?

Przywileje partji

Proletarjat jest klasą uprzywilejowaną, stojącą ponad chłopstwem i posiadającą więcej uprawnień niż reszta społeczeństwa. Charakterystycznym rysem dyktatury sowieckiej jest więc: **wyróżnienie.** Istnieje wyróżnienie na korzyść pewnych grup społecznych i na niekorzyść innych. Szczyt społecznej piramidy stanowią robotnicy. Całkowita odpowiedzialność za losy kraju spoczywa na barkach proletarjatu oraz inteligencji, działającej w jego imieniu. Oni łącznie stanowią partję komunistyczną, odgrywającą rolę awangardy, szturmowej brygady, mózgu proletarjatu. Wszyscy komisarze są członkami partji.

Lista członków partji podlega częstej kontroli i niestojący na wysokości zadania zostają usunięci. Istotą platformy partyjnej jest więc również **wyróżnienie.** Podobnie jak nie wszyscy obywatele, lecz tylko robotnicy uważani są za warstwę przodującą, tak samo nie wszyscy, lecz tylko wyróżnieni mogą należeć do partji. Gdyby więc warstwy nierobotnicze postawiono na jednym poziomie z proletarjatem i gdyby znikły różnice między komunistami a „niekomunistami" wówczas razpadłaby się główna koncepcja bolszewickiej dyktatury!..

A do tego właśnie Rosja zmierza!

Zmiana kursu

Inteligencja za próbę przeciwstawienia się bolszewizmowi musiała srogo zapłacić. W latach 1930—1931 aresztowano tysiące inżynierów oraz innych przedstawicieli wolnych zawodów pod zarzutem sabotażu. Ale, jak to się często zdarza w historji Sowietów, **po okresie wielkich prześladowań, przychodzi szybko okres wielkich „honorów".** Dnia 23 czerwca 1931 roku Stalin wygłosił swą słynną „sześciopunktową mowę", która jest uznana jako „Magna Charta inteligencji rosyjskiej". Od tej chwili **zaczęło się „przymilanie" do przedstawicieli wolnych zawodów,** których podniesiono pod względem przywilejów do poziomu robotników. To samo spotkało wkrótce chłopów.

Te posunięcia nie miałyby jednak zbyt wielkiego znaczenia, gdyby partja komunistyczna zachowała swe dawne uprzywilejowane stanowisko. Jaki bowiem byłby pożytek z tego, że zrównano najważniejsze klasy społeczne, skoro w dalszym ciągu **nie one rządzą, lecz szczupła garstka partyjników?...**

Ale i w tej dziedzinie zaszły ostatnio wielkie zmiany. **Komunistyczna Partja Rosji nie jest już tem, czem była dawniej..** Zmienił się zasadniczo jej skład oraz cele. Partja, której przewodniczył w 1917 roku Lenin i która dokonała rewolucji, **liczyła zaledwie kilka tysięcy osób.** Byli to wypróbowani bojowcy. Dziś partja ta liczy **dwa i pół miljona członków.** Mimo ciągłej „czystki", mimo teroru, nie udaje się wyplenić z jej szeregów wszystkich **karjerowiczów, oportunistów i oszustów.** Nie ulega wątpliwości, że bardzo duża ilość mniej zasługuje na miano członka partji, niż tysiące tych, którzy z racji swego pochodzenia społecznego i dawnych grzechów politycznych nie mogą wstąpić do jej szeregów. Organy partyjne codziennie donoszą o przekroczeniach, a nawet **przestępstwach członków partji.** Nic więc dziwnego, że w świetle tych faktów **partja nie może cieszyć się tym autorytetem, co dawniej.**

Stalin zapowiada

W związku z tem specjalnego znaczenia nabiera mowa Stalina z dnia 2 maja 1935 r.

— „**Istnieją bolszewicy partyjni oraz bolszewicy nie-partyjni!** — rzekł Stalin. Oświadczenie to stanowi niewątpliwie zwrot w historji Sowietów. Dotychczas tytuł „bolszewika" przysługiwał tylko członkom partji. Bolszewikiem nazywano tylko tego, kto należał do kasty rządzącej. Teraz Stalin oświadcza, że bolszewikiem może być nietylko członek partyjny. Koncepcja **„niepartyjnego bolszewika"** rozbija „najświętsze" tradycje sowieckie!... Koncepcja ta dojrzewała w głowie Stalina widać oddawna, albowiem jeszcze w 1933 roku, przyjmując delegację partyjnych pisarzy, których pracą twórczą nie był zbytnio zadowolony, rzekł do nich:

— **Uczcie się, jak należy pisać od swych kolegów - pisarzy niepartyjnych!...**

Wobec takiego stanu rzeczy, należy się spodziewać, że wkrótce **wysokie stanowiska zajmować będą również ludzie, nienależący do partji,** dla których tego rodzaju posady były dotychczas niedostępne i że otworzą się szeroko wrota organizacji partyjnej, która zatraci swe dawne ekskluzywne znaczenie.

Zapyta może ktoś, w jaki sposób może się zrodzić demokracja w kraju, w którym niema wolności prasy, słowa i zgromadzeń?... Jakże możliwa jest demokracja w kraju, w którym ignoruje się zupełnie interes jednostki, podporządkowując go interesom masy. Pojęcie demokracji łączy się ściśle z pojęciem wolności każdego członka społeczeństwa. Jakże się więc przedstawia ta wolność w Sowietach?...

Dnia 4 maja 1935 roku Stalin przemawiał właśnie na temat praw poszczególnego obywatela. Wódz sowiecki żalił się, że w Rosji **„ludzie są często przerzucani z miejsca na miejsce jak pionki na szachownicy".**

Przeciw dyktaturze partj

— **„Nie mamy jeszcze zrozumienia** — mówił Stalin — **dla człowieka, urzędnika i personelu... Musimy zrozumieć, że największym i najbardziej wartościowym ze wszystkich kapitałów jest — człowiek!"**

Jednakże takie powiedzenie jeszcze nie wystarcza. Nie należy zapominać, że w Z. S. R. R. cały niemal **kapitał jest upaństwowiony.** Praktycznie sprawa przedstawia się w ten sposób, że całe życie obywatela uzależnione jest od tępej biurokracji. A ogarnięty strachem biurokrata, **trzyma się ściśle litery prawa,** gwałcąc nieraz jego sens.

Nie ulega wątpliwości, że w Z. S. R. R. nastąpi wkrótce radykalna zmiana stosunków. Jako pierwsze posunięcia w tym kierunku uważać należy **społeczne zrównanie klas** i usunięcie monopolu partji.

Oficjalnie nie mówi się oczywiście ani słowa o tem, że dyktatura kiedykolwiek zniknie lub ulegnie przekształceniom, ale że na to się zanosi, widzi każdy, kto ma otwarte oczy i umie patrzeć..

LOUIS FISCHER.

Miasto, gdzie panuje automat

Ludzie wszystkich stanów i zawodów korzystają z automatów. — Tanio, prędko, wygodnie i bez ceregieli

Praga, we wrześniu 1935.

Jest to jedna z charakterystycznych cech Pragi. A właściwie — ściślej biorąc — nie samej Pragi, ale **Pragi w czasie kryzysu.** Stolica Czechosłowacji jest jednem z tańszych miast w państwie, ale jedzenie restauracyjne jest tu droższe niż np. w Warszawie. Wygórowane ceny produktów rolnych, to znaczy zboża, mięsa nabiału, powodują drożyznę w kraju, natomiast **Praga jest tańsza od innych miast,** ponieważ ma większy dowóz produktów.

Gdy nastąpił okres kryzysu gospodarczego restauracje praskie okazały się za drogie, a przez to niedostępne dla ogółu. Trzeba było znaleźć środek zaradczy. Taka jest geneza automatu, opartego na tej zasadzie, że **każdy sam sobie usługuje.**

Automat się przyjął, rozprzestrzenił się po całej Pradze, zmusił restauracje do obniżenia cen. Automat zwyciężył! Kto się śpieszy, **idzie do automatu.** Kto wychodząc z kina, teatru, zabawy, czy wracając ze spaceru, poczuje głód, **idzie do automatu.** To samo robi ten, kto ma pragnienie, lub chce się rozgrzać czemś ciepłem. I ten, kto wraca później z pracy, lub wogóle dłużej pracuje, kto ma dużo interesów do załatwienia na mieście, ci, co nie prowadzą gospodarstwa domowego, lub nie zrobili odpowiednich zakupów **zawsze znajdą coś dla siebie w automacie.**

Tutaj też widzi się **ludzi wszystkich stanów i zawodów.** Spotka się tam inżynier ze swym robotnikiem, szef ze swoim podwładnym, oficer z szeregowcem, kobiety ze świata i półświatka.

Nie wszystkie jednak automaty są jednakowe. Przedewszystkiem można je podzielić na **droższe i tańsze.** Zależy to częściowo od dzielnicy, w której się znajdują, od ludzi, którzy tam chodzą. Pozatem każdy automat ma swą specjalność. Są takie, gdzie można dostać **wyłącznie** potrawy rybne, w innych znów mają do**bre zupy, lub dobrą kawę.** Albo znów jako specjalność można wziąć to, co jest najtańsze i w dużych ilościach. Duże i tanie porcje przyciągają codziennie tłumy ludzi.

Można też dzielić automaty według gości. Są takie, gdzie **przeważają urzędnicy,** czy studenci. W innych **najwięcej szoferów, robotników,** domokrążców. Są też zakłady, do których nad ranem przychodzą wracający z całonocnej hulanki, czy zabawy. Inne są znów odwiedzane **przez damy z półświatka.**

Można rzec bez przesady, że w Pradze **do automatu chodzą wszyscy.** Jedni chodzą na śniadanie, inni na obiad lub kolację. Ale napewno każdy wstąpi tam choćby na filiżankę kawy, lub piwo, o jakiejkolwiek porze dnia, czy nocy. W niedzielę np. w pewnych automatach jest **pełno turystów.** To znaczy tych, którzy wracają ze świątecznej wycieczki za miasto, lub takich, którzy na niedzielę **przyjeżdżają do Pragi.** Można klasyfikować automaty w najrozmaitszy sposób. Są takie np., gdzie przesiadują ci, którzy mają dużo czasu lub nie mają gdzie nocować. W niektórych znów dostają biedacy odpadki z kuchni. I tak dalej. Automat daje najlepszy przekrój Pragi. Przedstawia życie miasta w pewnym skrócie.

Automat w Pradze przyjął się, mało tego, wżył się poprostu. Dzisiaj nie można wyobrazić sobie Pragi bez automatów. Może głębsza zmiana gospodarcza skasuje je, tak jak powołała je do życia.

Obóz weteranów na Florydzie został zupełnie zniszczony przez huragan 75 weteranów poniosło śmierć, 200 zostało rannych. Na zdjęciu widzimy obóz przed katastrofą.

Wrzesień
14
Sobota

Dziś Podw. Krzyża św.
Jutro NMP. Bolesuej
—:—

Wschód słońca	5.07
Zachód słońca	17.56
Wschód księżyca	18.26
Zachód księżyca	7.19
Długość dnia	12.50
Ubyło dnia	3,46

Drobne wiadomości

Cech piekarzy w Łodzi postanowił podwyższyć ceny pieczywa o 10 procent. Podwyżka ta ma obowiązywać od poniedziałku, o ile oczywiście nie sprzeciwią się jej władze administracyjne.

★

Wydział ruchu K. E. Ł. opracował bardzo ciekawą statystykę, z której wynika, że w ciągu 1934 roku tramwaje łódzkie przewiozły 60 i pół miljona pasażerów. Ponieważ obliczenia te dokonane zostały na podstawie ilości sprzedanych biletów, a więc nie byli wzięci pod uwagę pasażerowie korzystający z miesięcznych i kwartalnych biletów — można obliczyć, że przeciętnie dziennie tramwaje przewożą 170.000 ludzi.

★

Projektowana redukcja farmaceutów w aptekach ubezpieczalni społecznej nie nastąpi. Nie chcąc pozbawiać pracy kontrolerów aptecznych, dyrekcja ubezpieczalni zmieniła tylko charakter ich pracy, powierzając im zatrudnienie przy przygotowywaniu lekarstw.

★

W najbliższych dniach nastąpi rewizja cen, obowiązujących w mleczarniach. Ceny te od roku 1928 nie uległy zmianie, mimo, że w międzyczasie nastąpiła poważna zniżka cen artykułów spożywczych.

★

Dziś, w sobotę, dnia 14 bm. do rejestracji rocznika 1917, odbywającego się w lokalu biura wojskowego zarządu miasta Łodzi przy ulicy Piotrkowskiej 165, winni się stawić mężczyźni tego rocznika o nazwiskach na litery początkowe Sz, T, U, W, zamieszkali na terenie 3 komisarjatu policji, oraz o nazwiskach na litery od A do J włącznie z terenu 10 komisarjatu policji.

★

Dziś, w lokalu biura wojskowego przy ulicy Piotrkowskiej 165 urzędować będzie dodatkowa komisja poborowa, na którą winni się stawić poborowi roczników 1914, 1913 i 1912, którzy z jakichkolwiek względów nie stawili się na ubiegłe komisje, oraz poborowi roczników starszych, nie posiadający jeszcze uregulowanego stosunku do służby wojskowej, zamieszkali na terenie 2, 3, 5, 8, 9 i 11 kmisarjatów policji.

Powołanie do wojska
poborowych z cenzusem

Jak nas informują, w bieżącym tygodniu powiatowe komendy uzupełnień rozesłały karty powołania poborowym z cenzusem, którzy wcieleni zostaną do szkół podchorążych. Karty powołania otrzymali maturzyści oraz studenci, którzy stracili już prawo do dalszego odroczenia służby wojskowej dla kontynuowania studjów. Poborowi z cenzusem otrzymali rozkaz stawiennictwa na dzień 20 b. m.

Poborowi rocznika 1914 i starsi, korzystający dotąd z odroczeń, wcieleni będą do szeregów w ciągu listopada.

Wczoraj rozpoczęto zwalnianie z wojska, po odbytej służbie szeregowych rocznika 1918. Procedura ta zakończona zostanie w ciągu dnia dzisiejszego.

Na froncie robotniczym

W dniu wczorajszym wybuchł w Łodzi strejk robotników stolarskich, którzy domagają się unormowania ich warunków pracy i podwyższenia zarobków. Robotnicy, którzy zarabiają do 10 zł. tygodniowo mieliby otrzymać 40 proc. podwyżki, a zarabiający powyżej 10 zł. — 20 proc. podwyżki.

Akcję strejkową prowadzi związek zawodowy robotników przemysłu drzewnego.

***

Wczoraj w inspekcji pracy odbyła się konferencja w sprawie likwidacji długotrwałego zatargu w fabryce „Lauenberga i Hajkina". Konferencja nie dała pozytywnego rezultatu, ponieważ właściciele firmy nie zgodzili się na przyjęcie wszystkich robotników.

Strejk okupacyjny trwa tedy nadal.

Dyżury aptek

Nocy dzisiejszej dyżurują apteki: S. Jankielewicza (Stary Rynek 9), B. Głuchowskiego (Narutowicza 6), E. Hamburga (Główna 50), I. Pawłowskiego (Piotrkowska 307), A. Piotrowskiego (Pomorska 91), L. Steckla (Limanowskiego 37).

Petycja robotników do Sejmu

Delegaci fabryczni domagają się uchwalenia ustawy, gwarantującej bezpieczeństwo przy pracy

Wczoraj wieczorem odbyło się pod przewodnictwem p. Józefa Sochy, zebranie delegatów fabrycznych i poborców związku włókniarzy „Praca". Na zebraniu tem, poza sprawami organizacyjnemi omawiano również zdarzające się coraz częściej ostatnio nieszczęśliwe wypadki przy pracy. I w tej sprawie uchwalono wysłać petycję do nowego sejmu Rzeczypospolitej.

Delegaci fabryczni wiele nadziei pokładają w nowym sejmie. Wierzą oni, że zajmie się on najbardziej palącemi sprawami i zagadnieniami. A przedewszystkiem chodzi o uchwalenie ustawy, zabezpieczającej zdrowie i życie robotnika przy pracy.

Rezolucja m. in. zawiera następujące ustępy:

„W obecnych ciężkich warunkach gospodarczych, kiedy społeczeństwo musi ograniczać swe potrzeby do minimum, każdy grosz wydany nieproduktycyjnie staje się dowodem karygodnego marnotrawstwa. Tego rodzaju marnotrawstwem są koszty, jakie społeczeństwo musi ponosić w związku z wypadkami przy pracy, koszty, sięgające wielu miljonów złotych rocznie, a których możnaby uniknąć pod warunkiem, że w fabrykach prowadzić się będzie stałą, systematyczną walkę z wypadkami przy pracy. We wszystkich zakładach przemysłowych i zakładach pracy musi być należycie zorganizowana służba bezpieczeństwa.

W związku z tem zebrani delegaci fabryczni proszą nowoobrany sejm o zajęcie się bliżej powyższą sprawą i uchwalenie w najkrótszym czasie ustawy, zabezpieczającej życie i zdrowie robotników nietylko przemysłu łódzkiego, ale i całego kraju".

Powyższą rezolucję wręczy w kancelarji sejmowej specjalna delegacja.

Następnie delegaci omawiali jeszcze projekt utworzenia Izb pracy, który ma być przedłożony nowemu sejmowi. W sprawie tej postanowiono odbyć specjalne posiedzenie, aby uchwalić pewne wytyczne, które przesłane zostaną do sejmu w razie wniesienia powyższego projektu.

Jutro wybory do senatu

Jakie są wysuwane kandydatury

Jutro więc odbędą się wybory do senatu. O godzinie 10 rano, we wszystkich miastach wojewódzkich, zbiorą się kolegja wyborcze, które, drogą głosowania, wyłonią senat Rzeczypospolitej.

Wybory senackie są dwustopniowe. Wszyscy uprawnieni do udziału w wyborach, już swoje zrobili — **głosowali w dniu 25 sierpnia,** kiedy wybierano delegatów do senackich kolegjów wyborczych i teraz już tylko **ci delegaci będą wybierać senatorów.**

Nazwiska kandydatów nie są dotychczas znane i nie mogą być zresztą znane przed niedzielą.

Jak wiadomo, Łódź wybiera 5 senatorów. Na liście kandydatów znajdzie się tedy od 5 do 10 nazwisk. Prócz podanych już przez nas: **b. ministra Hubickiego, Wojtka-Malinowskiego, gen. Galicy, dr. Tomaszewskiego, mówi się o kandydaturach: b. posła Henryka Wyrzykowskiego prezesa związku przemysłu włókienniczego, Heimana-Jareckiego, b. prezesa izby przemysłowo-handlowej, Roberta Geyera i t. d.**

Jutro, o godz. 3 po południu, dowiemy się więc, kto został obrany senatorem, a w tydzień później, p. Prezydent Rzeczypospolitej, na mocy Konstytucji, zamianuje 32 senatorów, którzy uzupełnią liczbę senatorów wybranych.

***

Wczoraj dopiero zakończone zostały prace okręgowej komisji wyborczej dla okręgu 18, obejmującego powiat łódzki, na czele której stał wiceprezes sądu okręgowego, p. Moskwa.

W powiecie łódzkim, uprawnionych do głosowania było 162.770 osób. Głosów ważnych oddano 97.528, nieważnych — 3227.

B. poseł Plocek, otrzymał 20.833 głosy, Cezak — 24.553, Wyganowski — 26.634 oraz Gortat — 25.508. — Posłami z powiatu łódzkiego zostali więc pp. Wyganowski i Gortat.

Wielka afera wekslowa w Łodzi

W obiegu ukazały się weksle ze sfałszowanemi żyrami firm przemysłowych. — Znany dyskonter, Anszel Wolfowicz, uciekł z Łodzi

Sfery handlowe i przemysłowe naszego miasta poruszone są wielką aferą wekslową, która naraziła szereg poważnych firm łódzkich i bardzo liczne drobniejsze handle manufaktura na prowincji na znaczne straty. Oszustwo, doskonale pomyślane i wykonane w stu procentach, dopiero ostatnio skrystalizowało się i dopiero w ostatnich dniach prysły złudzenia poszkodowanych, że rzecz może się jednak wyjaśni.

Na bruku łódzkim znany był jako uprawiający na szeroką skalę dyskonto prywatne **Anszel Wolfowicz,** zamieszkały przy ul. Piotrkowskiej 56. Wolfowicz zaczął od handlu walutami na czarnej giełdzie i w tym świecie wyrobił sobie opinję zdecydowanie nieprzychylną. Potrafił zato dorobić się pewnego kapitału, którym począł prowadzić tranzakcje dyskontowe, pobierając oczywista lichwiarskie procenty. Powoli Wolfowicz uzyskał kredyt w niektórych bankach. Równocześnie udało mu się wejść w kontakt z kapitalistami a częściej z małymi ludźmi posiadającymi oszczędności i pragnącymi temi oszczędnościami obracać. W ten sposób Wolfowicz, operujący coraz większemi sumami, potrafił nawiązać

kontakt z wielu poważnemi przedsiębiorstwami łódzkiemi, których był stałym dyskonterem.

Ponieważ sam posiadał zarówno dyskontowy kredyt bankowy jak i tani kredyt z rąk prywatnych — czynił coraz większe obroty.

Przed kilku tygodniami, podczas nieobecności Wolfowicza, który rozgłaszał, że wyjeżdża na wypoczynek — do jednego z poważnych domów przemysłowych w Łodzi nadszedł list od odbiorcy prowincjonalnego, w którym ten uskarżał się, że **zamiast jednego weksla, jaki na dany termin wystawił, przedstawiono mu do wykupienia dwa weksle.** Ponieważ bardzo często praktykuje się w Łodzi, że odbiorca pozostawia weksle w Łodzi u dostawcy z tem, że ten je wypełni na oznaczone już terminy — tedy w pierwszej chwili **wystawca prowincjonalny sądził, że przez pomyłkę firma wystawiła dwa odcinki na jeden dzień.**

Jednak rychło okazało się, że takich pomyłek było więcej. Kupcy prowincjonalni nie wykupywali takich podwojonych weksli i odcinki wracały do dostawców, od których domagał się gotówki ostatni z żyrantów. Rzecz wzbudzać poczęła poważny niepokój. **Na wekslach tych figurowało zawsze nazwisko Wolfowicza,** lub osoby przez niego podstawionej. Próbowano zwrócić się do Wolfowicza, ale

Wolfowicza w Łodzi nie było.

Gdy wreszcie Wolfowicz nie wracał, gdy go nie zdołano odszukać w żadnem uzdrowisku polskiem, ani w tem, do którego miał rzekomo wyjechać, ani w innych — bomba pękła.

Dowiadujemy się, że Wolfowicz, lub ktoś z jego ludzi, działał w sposób następujący:

Otrzymawszy do dyskonta portfel wekslowy tej lub innej firmy — **kopjował go poprostu, wybierając tylko najlepsze i najbardziej nadające się do dyskonta bankowego odcinki.** Kopje były tak doskonale wykonane, że mógł niemi śmiało operować **w kilku bankach równocześnie, przedstawiając**

w jednym oryginał, a w drugim duplikat.

W tych warunkach dziś, gdy cała sprawa wyszła na jaw, **tylko analiza doświadczonych biegłych zdoła ustalić, który weksel jest oryginalny, a który skopjowany.** Ponadto są jakoby w obiegu weksle wystawione na nazwiska biedaków a zaopatrzone w doskonałe żyra, **„fabrykacji" Wolfowicza.**

Poszukiwania za Wolfowiczem nie dały rezultatu. Mieszkanie jego jest puste.

Sam Wolfowicz cieszył się w sferach przemysłowych wręcz nieograniczonem zaufaniem.

Są przypuszczenia, że **Wolfowicz przekazał całe swe zasoby zagranicę i że sam ukrywa się również poza kordonem.**

Weksli wątpliwych jest obecnie w obiegu na sumę **około dwustu tysięcy złotych.**

Śledztwo jest w toku.

Samobójstwo przemysłowca

Kostrzewskiego w stanie ciężkim przewieziono do szpitala

W domu przy ulicy Wólczańskiej Nr. 206/208 popełnił wczoraj około godziny pierwszej po południu zamach samobójczy 27-letni Zygmunt Kostrzewski, właściciel niewielkiej tkalni.

Korzystając z chwili samotności w kantorze tkalni, **Kostrzewski wystrzałem z rewolweru w pierś zadał sobie ciężką ranę.** Pracownicy, wbiegłszy na odgłos strzału, znaleźli swego szefa już bez przytomności. Z piersi desperata sączyła się krew. Na ziemi leżał rewolwer.

Lekarz pogotowia stwierdził **niebezpieczną ranę osierdzia** i w stanie beznadziejnym skierował denata do pobliskiego szpitala św. Jana.

Przyczyny rozpaczliwego kroku wyjaśnia niewątpliwie pozostawiony list pożegnalny, skierowany do najbliższych. Desperat walczy w szpitalu ze śmiercią.

Pełna tabela wygranych

7-go dnia ciągnienia IV-ej klasy 33-ej Loterji Państwowej

W 7-ym dniu ciągnienia loterii główne wygrane padły na następujące numery.

50,000 zł. — 44926.

10,000 zł. — 26494. 35007. 91079 153760.

5,000 zł. — 50818. 101411.

2,000 — 3175, 6162. 41133. 44430. 46145, 52093, 57649, 120484. 29521, 22207 132004. 133771, 137279. 142188. 148361, 156214, 158779, 158957. 161312. 171275, 172188, 175369, 178480.

1,000 zł. — 187, 4695. 8893. 14776, 21351, 23335, 25152, 27874. 42981. 44957, 48031, 52939, 53713, 60757. 62520. 78332, 78851, 83192, 86307, 87986. 89912. 90980, 92742 93951 95278 108077 114340 118114 137139, 137193, 139774. 143429. 143793, 149927, 151810, 154618, 160703. 167791.

Po 200 zł.:

158 96 791 1041 48 352 61 504 657 743 2012 285 436 549 630 709 20 970 3015 24 241 346 550 622 726 910 71 4369 473 599 693 95 728 881 950 5187 297 564 607 6007 70 105 52 417 595 702 7004 210 411 521 68 705 858 78 916 8118 41 648 706 917 9186 491 530 821 47 990.

10054 115 51 418 45 95 726 815 48 11036 588 689 929 12014 242 459 70 509 62 705 851 978 13128 449 99 605 959 90 14089 131 321 643 872 15041 112 309 478 633 7 759 16197 511 615 16 908 17074 201 435 597 620 807 18055 376 86 499 19206 900.

20100 226 99 86 333 94. 21096 105 73 468 526 83 22049 273 96 381 403 22 751 983 91 23000 62 156 305 470 615 773 815 904 54 24063 109 268 432 542 614 705 805 25014 204 98 309 588 732 883 915 23 92 26089 134 92 256 372 435 38 951 27027 123 39 49 382 605 35 808 907 35 28041 5 282 324 710 95 821 31 29008 440 52 7 718 881 951.

30291 369 31033 156 255 68 508 38 684 32020 173 310 539 751 33146 265 320 52 82 402 31 686 34185 232 45 430 518 629 737 817 38 962 35326 559 60 80 2 680 823 968 36005 143 345 462 77 666 723 81 926 37083 309 86 9 482 604 31 712 23 823 998 38007 105 82 410 22 34 525 636 70 8 921 39108 10 207 320 52 584 5 615 95 792 819 928.

40205 27 90 345 90 895 41160 408 677 81 42007 151 200 474 942 43022 167 73 81 264 539 667 82 890 44051 141 200 562 786 918 42 82 45021 474 510 743 97 46057 9 98 164 92 354 439 808 957 47011 188 284 355 402 650 740 853 70 957 94 48019 83 323 557 626 32 80 700 13 940 60 49055 145 98 232 88 367 614 705 877 901.

50051 579 657 796 803 51026 92 347 537 663 4 705 945 60 52164 353 92 639 853 930 81 53022 120 345 448 98 757 811 917 54048 56 135 323 61 528 89 604 732 822 55007 107 40 465 582 613 764 99 946 56003 52 108 27 221 81 335 426 88 557 85 99 57054 130 68 98 331 406 562 93 600 735 843 75 90 941 58104 481 565 648 59037 94 315 18 56 469 71 89 733 823 999.

60116 59 363 87 535 615 61010 57 85 138 65 98 538 69 85 89 647 69 827 50 62069 112 63 331 53 607 885 927 62 63127 495 96 830 33 998 64016 45 86 113 87 217 366 570 694 928 65007 28 153 77 344 457 645 69 704 33 817 66205 84 318 572 638 73 919 34 58 67022 28 50 87 99 275 328 693 854 978 68001 157 240 427 756 847 918 45 87 69177 232 46 82 451 90 504.

70042 62 92 123 224 390 512 53 610 702 842 916 71 71297 430 555 738 818 72159 466 589 739 875 73055 269 317 94 426 513 628 731 811 45 94 978 74044 163 513 602 717 44 52 65 80 87 903 75052 115 213 360 466 578 88 723 76077 113 281 301 78 585 604 752 77073 135 76 95 97 284 388 428 68 606 42 70 875 85 905 19 20. 78113 38 436 519 623 76 759 907 79024 58 216 75 303 15 47 83 407 57 87 670 729 814.

80255 350 510 95 682 81161 96 256 68 390 403 591 697 729 907 76 82080 115 20 29 93 310 66 443 66 691 871 74 902 83066 101 92 319 20 420 552 63 82 687 793 95 850 69 84006 194 227 83 303 684 809 61 73 902 56 85018 337 427 585 710 937 53 86087 139 259 740 83 812 76 970 87041 264 346 60 424 510 16 610 713 23 50 808 88005 97 117 63 344 52 447 674 878 89232 346 481 630 734 908.

90137 73 262 349 585 600 64 786 885 913 14 50 91133 49 96 513 759 989 92011 51 79 178 319 568 645 52 65

92819 77 939 99 9307 58 90 259 518 636 768 922 61 94178 83 364 82 420 63 548 679 904 50 95088 134 212 398 508 625 795 943 14 96065 184 345 65 439 81 596 785 943 57 97012 157 81 470 510 30 32 690 701 842 60 90 911 98072 106 222 340 57 491 586 92 705 38 75 809 58 916 51 99062 230 425 547 684 98 811 68 974 76.

100120 353 649 800 4 101437 690 779 841 102341 76 480 512 644 103239 304 409 88 6932 50 64 76 104142 49 59 217 52 5810 23 105032 264 315 65 407 531 46 93106151 321 494 721 974 107015 111 64 72 220 897 91 932 46 97 108257 89 527 70 498 502 652 713 44 882 109020 140 56 9 235 82 425 82 6 658 716 54 991

110001 73 172 417 58 542 666 79 89 714 822 934 111004 9 101 47 70 86 289 308 623 6 72 740 3 897 983 112190 242 68 439 571 80 725 85 987 113125 99 415 43 553 59 709 902 114003 136 52 219 357 427 79 549 703 802 877 115026 133 40 254 63 71 306 46 635 737 71 99 842 971 116148 351 404 5 90 762 86 846 907 34 117076 294 88 336 72 86 447 753 875 71 982 118005 40 406 56 525 65 636 754 9 804 857 119031 79 257 762 834 54 994

120374 174 224 331 701 60 967 121011 17 29 45 242 316 403 22 54 69 74 501 92 656 955 122292 335 455 73 573 639 781 841 67 93 934 40 123125 334 98 558 623 56 743 917 19 92 124119 220 499 545 617 809 125032 237 42 304 12 16 43 608 786 871 991 126067 9 123 212 310 44 50 4 621 916 75 127387 91 461 783 843 8 967 128051 131 95 246 373 402 86 92 129205

46 62 361 64 652 804 43 926 57 98

130116 665 97 797 920 9 131089 151 364 765 845 90 900 9 11 12 132044 123 44 242 345 480 544 753 133038 100 36 81 251 80 6 304 405 512 612 728 50 64 809 95 134021 194 216 48 65 302 20 409 729 37 802 11 73 135036 93 175 88 261 87 409 10 652 856 938 136018 52 64 143 229 68 70 85 485 578 904 137063 92 89 173 94 31 467 405 578 754 813 23 31 138023 135 54 80 463 80 90 612 78 794 9 947 139036 42 76 419 44 505 64 73 77 932

140005 266 508 60 627 74 93 725 33 91 871 907 98 141022 161 223 43 51 393 409 523 29 81 998 142223 143040 79 531 680 903 144270 371 420 70 614 76 889 906 145062 237 359

40088 100 307 38 682 41273 368 703 72 950 99 42019 35 216 310 39 469 762 895 43369 44062 214 42 57 467 555 782 45103 228 420 678 735 46325 418 585 910 83 47055 548 697 984 48277 479 570 618 707 25 902 49246 636 769 81.

50290 520 66 976 51023 142 53 71 212 14 74 773 86 917 44 52221 47 73 88 359 832 53116 46 689 54085 88 150 224 63 93 483 565 723 913 55094 139 426 51 752 884 992 56896 57697 779 58016 84 225 56 323 400 76 843 907 59120 213 41 344 556 879.

60078 236 581 730 876 87 61555 654 60 819 62125 341 76 63045 236 417 55 601 702 860 925 64060 189 225 533 35 633 701 59 93 954 65258 73 78 656 82 66190 244 306 579 938 68209 581

87 431 517 622 54 703 28 94 856 146054 63 70 102 7 87 221 423 89 500 612 738 811 908 55 65 147322 69 433 527 820 84 953 148234 88 334 84 550 902 4 45 149143 788 937 92

150026 69 189 342 85 449 525 803 986 151047 170 271 366 570 635 39 957 99 152009 84 126 39 70 81 239 321 458 643 725 49 815 153108 73 226 98 402 667 907 58 154007 26 8 304 30 479 926 34 155036 37 634 786 914 156167 99 224 47 318 443 98 512 621 157091 160 241 93 334 85 521 23 57 855 90 921 97 158247 399 521 749 83 828 953 159073 177 89 265 390 405 661 790 837 72 917

160026 294 356 409 628 43 81 703 918 161032 78 105 602 738 162100 14 69 304 408 717 163130 49 406 518 25 741 983 164050 143 286 354 401 600 846 945 72 81 165012 29 205 484 634 54 721 76 833 38 975 166043 87 119 431 58 628 764 66 864 167080 208 95 501 47 54 784 823 168027 315 524 661 777 846 169003 27 268 511 900 10

170050 164 76 252 596 850 71 954 171019

658 69060 89 426 738.

70101 210 404 51 543 84 613 839 71058 169 275 647 740 57 938 72205 431 619 21 45 992 73372 427 42 521 673 962 74130 95 218 332 478 665 948 75241 357 772 925 49 59 94 76327 55 74 535 692 722 850 77003 334 64 427 767 907 78378 579 86 827 70 79144 97 280 319 490 663 741 815.

80203 562 685 899 926 81006 115 57 558 832 900 82173 219 431 500 12 22 625 980 95 83049 107 48 64 222 46 72 491 506 649 917 22 84081 224 92 438 568 790 85216 516 88 666 976 90 86230 349 574 941 87038 111 44 66 73 486 591 650 836 96 914 88276 435 537 649 752 936 89357 731

90156 250 347 511 618 91014 909 36 92453 678 728 93 93075 110 339 51 462 507 672 81 94104 429 557 666 889 95263 93 830 990 96039 105 259 62 330 414 656 901 97018 43 72 98349 672 949 99245 634 794 831 67 78 906

100063 596 875 101086 297 520 91 622 81 102584 975 103019 347 928 104573 680 105226 324 649 727 75 76 90 106015 319 629 30 752

90 101 43 46 206 88 99 323 48 563 91 695 751 996 172344 473 639 173033 76 117 262 76 85 426 56 534 659 800 905 174078 132 277 98 326 551 62 647 775 99 871 95 175263 682 746 835 48 941 176054 132 491 660 66 67 715 57 833 62 72 73 177063 105 344 406 136 669 893 909 28 48 178099 156 300 59 71 93 488 578 656 63 873 950 179044 69 75 99 156 248 443 53 67 89 507 603 12 67 74 84 755 65

180034 119 37 86 252 319 408 44 507 89 637 57 181190 311 611 921 37 182040 242 384 505 65 832 947 183160 225 57 70 593 634 76 870 75 184091 159 307 423 639 66 760 87 856 946

Wczoraj padły jeszcze następujące wygrane:

CIĄGNIENIE DRUGIE.

Po 200 złotych.

145 236 318 1381 2427 91 738 3363 366 539 931 4281 361 447 87 94 627 784 877 5383 507 646 817 983 6511 67 665 7030 8191 218 632 9512 889 95 947.

979 107094 414 543 96 108035 49 106 408 867 109052 396 603 80 827 45

110436 607 27 908 41 111556 684 809 932 112000 120 28 76 612 829 113129 53 66 85 367 698 705 12 22 114317 97 515 600 86 919 115184 98 277 328 723 804 116111 258 876 117258 464 783 802 61 118037 240 582 635 796 852 906 35 119208 88 557 644 88 829

120117 281 313 516 601 737 920 27 121075 110 307 402 702 820 983 122032 521 634 873 123015 28 77 87 226 347 53 626 904 124114 485 508 41 125229 519 629 408 838 971 126170 236 329 426 896 127722 88 873 128054 165 415 518 642 938 129191 566 604 972.

130047 501 131135 53 200 62 870 962 132068 102 662 719 20 33 51 915 133188 346 59 587 134108 135043 245 67 427 612 45 722 136174 535 875 137196 234 365 421 630 138056 74 230 139090 208 36 72 949 63.

140136 568 925 141011 13 30 697 803 90 142282 392 417 562 888 143313 416 90 595 716 849 986 144022 62 182 267 529 697 710 930 145376 99 462

10621 11021 65 106 87 364 419 52 63 12084 186 370 13029 164 201 492 522 797 14058 235 376 496 15140 59 242 502 846 57 16134 322 463 669 703 17073 18474 19320 89.

20996 21372 22037 128 467 923 36 23151 373 401 529 636 24167 252 992 25071 84 133 641 713 863 976 26000 01 196 447 624 762 875 27268 28351 69 649 886 29179 873 95.

30156 553 781 31035 220 76 596 803 951 32153 339 741 873 939 33106 338 721 54 34098 157 87 727 56 983 35065 370 414 748 803 87 36208 39 599 617 26 861 37086 170 275 534 38077 247 88 418 546 50 71 990 39094 111 509 788 837 954

531 627 70 146045 85 293 867 80 147269 148031 192 680 888 979 149126 358 402 627 952 67.

150070 172 310 543 76 665 67 953 151041 55 119 670 850 952 152047 314 509 659 61 153274 370 548 640 154347 446 679 723 801 155176 156120 492 879 979 96 157312 493 95 691 700 48 968 79 158542 68 775 850 82 159069 677 798 807 87.

160093 512 623 955 78 161020 203 410 598 800 903 162074 228 94 351 439 85 556 706 13 53 89 899 163062 115 684 87 164013 133 279 344 456 529 41 165122 572 954 166247 382 469 565 613 980 167520 805 900 43 84 89 168017 55 258 88 378 575 729 169402 505 642 851.

170072 382 626 717 823 40 931 171119 434 960 64 172077 81 144 918 173339 670 714 31 174094 118 284 459 65 674 813 175103 583 896 903 69 176011 150 80 280 337 465 524 70 974 177037 312 479 586 730 920 56 178015 34 450 638 179000 751.

180152 583 181134 94 217 35 522 37 98 918 22 30 46 53 182470 517 36 762 881 183011 579 696 802 40 71 96 904 184314 518 724 52 846 911.

CIĄGNIENIE TRZECIE.

50.000 zł. — 131793.

10.000 zł. — 69313 78553 92285.

5.000 zł. — 27726 143945.

2.000 zł. — 2042 6470 21964 32963 43396 86089 104430 128033 136076 141302 153617.

1.000 zł. — 7623 11573 12774 13281 19077 22228 27222 36190 40605 42871 46827 45468 49291 59446 63048 70581 70291 71702 76282 78030 85780 88778 91978 99774 97817 101339 111954 112665 123810 129267 131555 140182 149627 153473 156407 158832 169090 169330 173936 181203 182834.

Po 200 złotych.

532 715 1024 229 423 63 543 825 2020 46 [illegible] 302 575 637 741 942 56 3318 869 908 4341 417 [illegible] 25 5214 60 784 7046 626 8204 797 925 9863.

10283 84 736 59 11809 49 12323 957 13011 [illegible] 23 836 88 921 14851 15077 673 753 16240 697 [illegible] 836 65 910 17133 608 777 818 23 56 92 964 180[illegible] 383 403 506 56 19077 691 746 990.

20133 784 21596 960 22026 97 356 516 [illegible] 792 906 23117 258 380 24070 119 227 67 76 [illegible] 606 09 25007 26 245 57 428 50 666 70 88 749 26178 370 672 835 83 27301 549 968 28440 650 762 942 61 29408 25 597 745 815

30020 709 15 94 963 31273 423 572 82 94 678 752 93 876 32909 33003 137 314 66 563 601 [illegible] 28 732 860 911 76 88 34256 388 485 614 787 35040 119 445 72 84 721 40 986 36129 680 37143 [illegible] 28 867 908 40 38042 108 48 307 565 684 [illegible] 39223 864 922.

40238 544 729 34 41253 426 95 725 873 [illegible] 43124 44031 247 933 45010 490 99 722 32 833 [illegible] 46176 415 97 552 704 47363 770 48105 93 [illegible] 49050 103 241 312 421 27 60 655 765 874.

50163 87 409 510 859 510 38 905 52122 297 [illegible] 651 53003 65 70 636 81 760 77 54220 519 [illegible] 628 84 802 39 71 935 75 55270 546 56230 542 [illegible] 846 916 57039 115 230 767 58003 28 110 48 [illegible] 582 766 839 59135 95 275 465 576 95 885.

60220 379 61369 519 671 721 74 62407 [illegible] 568 682 856 63318 611 709 64012 136 222 54 [illegible] 885 65009 149 294 362 99 781 66140 86 31 [illegible] 402 508 64 857 67336 423 640 78 778 876 966 68[illegible] 84 293 303 49 54 64 622 783 69331 958.

70096 205 321 74 421 519 762 816 71005 [illegible] 721 65 93 850 65 72067 88 585 615 61 73073 [illegible] 823 46 74350 407 755 75045 130 299 376 99 719 35 803 59 76187 341 643 54 742 896 77193 [illegible] 78 808 978 78311 98 830 60 79117 270 97 416 68 512 712 36 88 912.

80199 275 416 18 917 60 81353 722 822 82170 213 687 899 83245 53 344 584 665 824 912 94 84290 232 837 49 943 85001 586 818 57 939 94 86125 298 301 59 695 743 810 26 82 996 87270 915 41 88121 30 357 765 855 69 999 89047 170 253 360 95.

90164 373 437 4 662 71 91111 587 92040 400 43 700 93133 308 629 75 78 926 94471 753 863 967 95104 438 96412 628 29 53 80 91 965 88 97030 74 256 61 70 363 421 779 98087 120 41 249 396 531 80 773 840 99297 568 92 632 851 72 911 78.

100008 97 153 203 19 483 560 64 724 911 04 101020 118 54 969 102269 417 530 683 903 103229 86 377 470 85 719 947 66 104018 27 93 128 678 105003 155 381 106300 450 64 594 616 712 604 966 107147 209 323 34 634 795 861 108068 203 331 753 878 93 109121 36 223 309 18 949 542 769.

110016 139 303 43 58 651 965 111275 549 677 92 112057 198 501 37 82 937 113052 159 364 502 82 607 788 114213 32 464 562 712 32 84 875 115253 65 895 116123 295 326 581 619 861 988 117186 92 220 60 308 18 435 609 88 729 889 91 118278 390 415 512 684 119045 64 338 734 841.

120156 61 264 300 16 430 806 121146 229 325 823 26 77 87 122130 206 640 770 123060 70 117 40 269 372 554 655 794 840 124363 483 125078 117 49 361 406 13 849 126054 221 663 735 127761 940 128017 110 206 417 581 650 871 985 129046 209 94 371 538 611 890

130654 710 893 131141 250 83 427 42 799 837 132016 23 81 348 510 71 845 59 80 133317 478 681 808 55 134125 261 78 468 946 135210 667 95 760 136106 17 370 627 811 83 967 137192 267 307 44 747 909 138424 744 46 853 139319 701 915.

140030 176 487 141019 118 262 769 927 77 142064 453 566 421 970 143125 44 655 786 840 97 144103 261 351 481 835 38 915 145176 233 389 685 146336 525 705 887 999 147112 371 831 148049 135 73 315 96 406 87 523 996 149361 463 878.

150010 264 328 69 606 779 945 55 151221 82 515 824 152031 35 231 651 67 78 744 97 153039 595 680 154017 154 297 471 501 61 605 31 155065 141 80 212 954 156524 636 795 157316 519 962 158457 571 159047 72 539 96 689 989.

160099 205 77 482 798 852 161000 18 320 739 162797 802 920 163072 283 871 164298 302 21 407 845 53 165751 166464 90 605 167614 87 726 859 168238 43 505 701 832 91 169032 39 160 256 539 74 684 92 97 820.

170498 501 713 814 171212 358 620 35 900 172033 75 98 271 310 474 755 72 173088 140 255 325 66 421 23 640 725 41 824 40 174456 514 85 864 175072 79 345 476 773 176102 403 06 565 656 87 745 890 177358 68 449 518 725 999 178150 344 179275 554 635 736.

180036 289 366 75 732 982 181070 257 182450 691832584581 84313 79 414 536 63.

Historje niezwykłe

D'ANNUNZIO SIĘ ODEZWAŁ..

Wierszowany adres Gabriela d'Annunzio do ...cji, napominający ją o solidarności, jaka obo...wać winna narody łacińskie przeciwko Abi... zwrócił znów uwagę Europy na oddawna milczącego pisarza i poetę. Na adres ten ...ciła również uwagę redakcja dziennika — ...vre". Przez dokładne badanie redakcja ...nika paryskiego stwierdziła, że nowy ten ...wór" liczy już... 16 lat. W dniu 29 marca ... roku wręczył d'Annunzio francuskiej dele... na paryskiej konferencji pokojowej zupeł... dosłownie tak samo brzmiący adres, memo... czy poemat — jak kto woli — a powołujący ... solidarność łacińską w sprawie przyłącze... Dalmacji do Włoch.

ŚLEDZIE I.. KSIĘŻYC.

Mało kto wie, że zwykłe śledzie, które nie... smakują nam bardzo, zwłaszcza gdy towa...rom napojom o odpowiedniej mocy i wy...ności — są... lunatykami. Rybacy z wy...ży angielskich twierdzą już od lat, że śledzie ... się najlepiej podczas pełni księżyca. Bry...kie Ministerstwo Rolnictwa wysłało na miej... kilku zoologów i biegłych, celem sprawdze... tej dziwnej wersji. Dyrektor Hogson z labo...rjum marynarki stwierdził po dłuższych ba...niach, że rybacy nie blagują: śledzie są luna...kami i podczas pełni najlepiej je łowić.

I dziwić się tu ludziom, którzy po jednej wiek... i po jednym śledziku — dopiero nad ranem ...cają do domu i usnąć nie mogą!

STRZELAJĄ OŁÓWKAMI.

Żołnierze angielscy strzelają ołówkami. Taki ...dek zdarzył się, choć nie należy sądzić, by ...było stale. Wszystkie wojska odbywają o... manewry. 83 pułk artylerji polowej był ... Adlershot. Jeden z żornierzy naładował ...nobój i potem włożył do lufy ołówek. Na... przez przypadek wystrzał. Ołówek, dziw... na żołnierzy króla Jerzego V pocisk, wy...ił i zranił ciężko kanoniera Johna Kelly ...erś.

CICHO!.. ROBOTNICY ŚPIĄ!

W miejscowości Billingham niedaleko Londy... wydały władze miejskie zarządzenie, zabra... w ciągu dnia głośnych rozmów i hałaso... w jakiejkolwiek postaci na ulicach miasta, ...dziedzińcach, placach publicznych, w domach. To zarządzenie, uchwalone jednogłośnie ...ez radę miejską, ma na celu umożliwienie spo...nego snu za dnia robotnikom Imperial Chemi... Industriets — największego tego rodzaju ...dsiębiorstwa przemysłowego w Anglji — pra...cym obecnie na nocną zmianę.

ABONAMENT NA DOŻYWOCIE.

Bogaty rentjer amerykański, uważając, że naj... i najlepiej czas spędzi na wielkim parowcu, ...ócił się do linji okrętowej z propozycją na...a kabiny na wielkim okręcie kursującym mię... Anglją i Australją — na dożywocie. Towa...stwo okrętowe zgodziło się jednak tylko na ...jęcie kabiny na trzy przejazdy w obie stro... Rentjer umeblował sobie kabinę swemi me...lami z domu i rozpoczął podróże. — Inny anglik ...płacił w pewnej restauracji za obiady i kolacje ... końca swego życia. Ta tranzakcja została do...na. W Ameryce można również abonować ... całe życie wszelkiego rodzaju czasopisma.

Listy i przesyłki bez adresów

są przechowywane na poczcie. — W listach są często pieniądze lub ważne dokumenty. — Co się dzieje z paczkami

Codziennie, gdy do urzędu pocztowego napływają miljonowe sterty listów, wyjmowanch z czerwonych i zielonych skrzynek, kiedy cały aparat nastawiony jest na to, by listy te jaknajśpieszniej dostały się do właściwych pociągów i w naj krótszym czasie doszły do rąk adresatów — **w pewnym momencie powstaje zator.** Jeden list, drugi, piąty, dziesiąty muszą być zatrzymane, albowiem **brak na nich adresu.**

Nie są to bynajmniej wypadki sporadyczne. Listy zupełnie niezaadresowane lub też posiadające częściowy adres, stanowią poważny odsetek w codziennej korespondencji. Tak poważny, że trzeba było na poczcie utworzyć **specjalny dział przesyłek niedoręczonych.** Zadanie poczty kończy się z chwilą doręczenia listu pod właściwym adresem. Lecz skoro adresat jest niewiadomy, a zatem nieosiągalny, **co zrobić z przesyłką, aby nie zawieść zaufania ludzi, korzystających z urządzeń pocztowych?**

Zwiedziliśmy ten oddział i ujrzeliśmy tam rzeczy doprawdy interesujące. Pokazano nam listy, na które adresaci czekają z pewnoścą z wielkiem zniecierpliwieniem. Pokazano nam **listy, zawierające rozstrzygającej wagi sprawy, a często pieniądze.** Ludzie nie zdają sobie sprawy, wypisując niewłaściwie adres lub też zapominając go wogóle napisać, **wiele kłopotu sprawiają poczcie, a przedewszystkiem — jaką szkodę wyrządzają sobie samym.**

Do działu przesyłek niedoręczonych nadchodzą **wszystkie listy i przesyłki, których nie można było doręczyć ani adresatom, ani też zwrócić nadawcom.** Dostają się tam także listy zupełnie lub **niedostatecznie ofrankowane, których przyjęcia odmówili adresaci.** I wreszcie tu skierowuje się **listy z „poste-restante" nieodebrane w ciągu 7 dni.**

Specjalni urzędnicy są zajęci przy badaniu **treści tych listów i zawartości przesyłek.** W tym wypadku tajemnica pocztowa nie może obowiązywać. Poczta musi otworzyć list, by zapoznać się z jego treścią, albowiem często **z treści można dowiedzieć się, albo kto list wysłał, albo do kogo został on wysłany.** Niezawsze jednak. Oto w jednym miesiącu kwietniu na 46.000 przesyłek niedoręczalnych, udało się na podstawie treści listu, zwrócić nadawcom lub doręczyć adresatom **zaledwie 1100. A reszta? Reszta, musi być po 3 miesiącach zniszczona, gdyż nie sposób byłoby magazynować miljony listów, które uzbierałyby się w ciągu długiego czasu.**

Tylko listy, zawierające pieniądze, przechowywane są trzy lata. I tu obserwujemy fakt bardzo znamienny. Ludzie nietylko ryzykują wysłanie pieniędzy w zwykłym liście, ale są tak nieostrożni, że **nie podają ani swego adresu, ani nazwiska adresata.** Po pewnym czasie może dowiedzą się, iż adresat pieniędzy nie otrzymał i żywić będą pretensje do poczty, że źle funkcjonuje. A tymczasem pieniądze leżą do ich dyspozycji. Leżą w depozycie pocztowym do czasu zgłoszenia się reklamującego.

Zdarzają się miesiące, że depozyt pocztowy zwiększa się, wskutek roztargnienia nadawców, o 10 tysięcy złotych. Był wyjątkowy miesiąc, kiedy **naliczono nawet 20 tysięcy złotych.** Trudno zrozumieć tak wielką lekkomyślność i nieostrożność ludzi.

Są też listy, w których znajdują się **znaczki pocztowe.** Z tymi listami postępuje się inaczej. Znaczki nalepia się w wielkim zeszycie i unieważnia przez ostemplowanie. Jeśli znajdzie się kiedyś właściwy adresat lub przyjdzie z reklamacją nadawca — **poczta wyda mu znaczki nowe.**

Poza korespondencją, znajdują się w tym dziale także **książki i druki niedostatecznie ofrankowane.** Z książkami i drukami jest bowiem inna procedura. Jeśli list ma zbyt mało znaczków, a posiada adres — doręcza się go za dodatkową opłatą adresatowi. Książki i druki w tym wypadku zwracane są nadawcy. A jeśli adresu nadawcy niema — wędrują one do działu przesyłek niedoręczonych. — Gdyby wysyłający zdawali sobie sprawę na jakie szkody narażają siebie przez naklejenie znaczka 5-groszowego, miast 10-groszowego, z pewnością zainteresowaliby się taryfą opłat.

Paczki nieposiadające adresu, są również poddawane gruntownej rewizji. Jeśli znajdują się w nich **produkty spożywcze** natychmiast zostają sprzedane, a ewentualny reklamant, otrzymuje uzyskaną ze sprzedaży sumę. Inne paczki są przechowywane, a raz na rok, zwykle w listopadzie, **urządzana jest wielka licytacja.**

Trochę więcej uwagi — a nie będą ginęły nasze listy lub przesyłki, wrzucane do skrzynek pocztowych. Nie będziemy się narażali na straty, a pocztę nie będziemy narażali na trudności. Albowiem przesyłki zaginione, **w gruncie rzeczy nie giną.** Odbywają tylko długie, a przeważnie bezowocne wędrówki, wyłącznie z winy tych, którzy, wysyłając je w świat, zapominają o rzeczy najważniejszej: **o dokładnym adresie.** (s)

Samobójstwo brata Malickiej

Przewieziono go do szpitala św. Rocha

Z Warszawy donoszą nam:

W Teatrze Marji Malickiej przy ul. Karowej 18-a zaalarmował wszystkich huk wystrzału rewolwerowego, który rozległ się w rekwizytorni teatru.

Gdy pobiegła tam służba zobaczyła słaniającego się **22-letniego Zbigniewa Malickiego, studenta, brata p. Marji Malickiej,** zamieszkałego z rodzicami przy ul. Żeromskiego 45. Wezwany lekarz stwierdził przestrzał klatki piersiowej w okolicy serca.

Po udzieleniu pierwszej pomocy desperata przewieziono do szpitala św. Rocha. Stan desperata nie budzi obaw.

Policja I komisarjatu zabrała rewolwer i prowadzi dalsze dochodzenia.

Symbol zbankrutowanej przeszłości

Filip Scheidemann kończy swój żywot w samotności i zapomnieniu

W małej mieścinie duńskiej obchodził w tych dniach siedemdziesiątą rocznicę swych urodzin **Filip Scheidemann.**

Jest to postać, która odegrała **historyczną rolę w Niemczech.** Scheidemann był przywódcą t. zw. „Świata wejmarskiego". Jego nazwisko zaznaczyło w zimny dzień 11 listopadowy na szerokich ulicach Berlina **narodziny nowej Rzeszy.**

Scheidemann był wodzem socjaldemokracji. W ostatnich latach przedwojennych socjaldemokracja była **romantyzmem socjalizmu.** Kongresy partyjne wrzały od tarć i walk, rozbieżne prądy ścierały się może najbardziej w Rosji i Niemczech.

Scheidemann nie wierzył w możliwość wojny, zwalczał więc, w swojem pojęciu, to dalekie, nieokreślone niebezpieczeństwo. Strzały sarajewskie zastały go w niezmąconym spokoju ducha.

Gdy jednak nastąpił właściwy moment, **pacyfizm w Niemczech załamał się.** Socjalizm niemiecki poszedł na front i w butach Landszturmu przemaszerował przez Belgję.

Przez kilka lat wojny Scheidemann milczał. Odezwał się dopiero w roku 1917. 7 miljonów trupów wytworzyło bowiem nową konjunkturę na pacyfizm. Przez ostatnie miesiące wojny, gdy armja Wilhelma rozbijana była coraz bardziej, głos Scheidemanna brzmiał coraz donośniej.

W rok później Niemcy wpadły w **gorączkę spartakizmu.** Ale Scheidemann nie chciał przewrotu zupełnego. **I rewolucja społeczna została przez niego zdławiona w zarodku.**

Gdy narodził się narodowy **socjalizm,** wpływy Scheidemanna zaczęły topnieć. — Scheideman został **przekreślony.** Dosłownie przekreślony. Przyznano mu, jak na urągowisko, **rentę starczą, jako byłemu drukarzowi, w wysokości 35 marek miesięcznie.** Pozostawiono go pozatem w spokoju, gdyż już nie był groźny. Najmniej może groźny z wszystkich. Za 35 marek miesięcznie nie można było się utrzymać. Scheidemann wolał pójść na emigrację.

Kto pamiętał o dniu jego urodzin dziś? To jest bardzo znamienne: **nawet prasa socjalistyczna państw europejskich nie poświęciła mu wzmianki.**

Scheidemann dochodzi kresu swych dni.

Ma on tylko jeden zysk ze swej zdolności unikania niepopularnych posunięć. Nie podzielił losu tysięcy ludzi, zamkniętych w obozach koncentracyjnych. Osiadł na spokojnej mieliźnie wygnania. Ale zginął w pamięci ludzkiej.

O nadużycia wycieczkowe

Rozprawa została zamknięta.—Wyrok—dziś lub w poniedziałek

Wczorajsze posiedzenie sądu w sprawe o nadużycia przy organizowaniu wycieczek rozpoczęło się w godzinach popołudniowych: sąd udzielił biegłemu buchalterowi czasu do zapoznania się z dowodami rzeczowemi w postaci kwitów, ksiąg i notatek, pochodzących ze Związku Rezerwistów.

Ustalenia biegłego są dla osk. Piątkowskiego przychylne: oskarżony nie dopuścił się w tej dziedzinie niczego, coby kolidowało z kodeksem karnym, przeciwnie: z niektórych pozycyj wynikało, że oskarżony z własnych funduszów pokrywał dorywcze braki w kasie Związku.

W godzinach popołudniowych, zabrał głos prokurator Dreszer, który domagał się wyroku skazującego dla obu oskarżonych.

Do godzin wieczorowych przemawiali obrońcy oskarżonego adwokaci: Perzyński z Warszawy i Forelle, wykazując brak dowodów winy ich mocodawcy. Kowalski bronił się sam i prosił o uniewinnienie, gdyż nie działał w złej wierze i nie popełnił niczego niewłaściwego.

Po ostatniem słowie osk. Piątkowskiego, sąd zamknął rozprawy w tym długim procesie. Ogłoszenie wyroku sąd odroczył. (as)

KOMUNIKAT.

Wobec krążących pogłosek, jakoby **gimnazjum Adeli Skrzypkowskiej obniżono kategorję,** komunikujemy, że pogłoski te nie odpowiadają prawdzie, gdyż gimnazjum w dalszym ciągu korzysta z praw szkół państwowych (kat. A).

Gimnazjum Adeli Skrzypkowskiej.

Sport

—o—

Dział oficjalny Ł.Z.O.P.N.

Komunikat Zarządu z dnia 13 września 1935 r.

Podaje się do wiadomości klubom, które otrzymały bilety na zawody Polska — Łotwa do przedsprzedaży, iż rozliczenie ze sprzedaży wraz z kasą i pozostałemi biletami należy złożyć w ŁOZPN w sobotę dnia 14 września .935 r. o godz. 19—20 w lokalu ŁOZPN.

Piłkarze łotewscy przyjeżdżają dziś do Łodzi

W dniu wczorajszym kpt. zw. Łotewskiego Związku ustalił następującą reprezentację państwa przeciwko Polsce: Lastins, Lauks, Slavisens, Auzins, Kronlaks, Lidmanis, Taurins, Vitls, Petersons, Skines, Werners.

Jako kierownicy ekspedycji przyjeżdżają prezes łotewskiego związku piłkarskiego płk. Redlisch, członek zarządu p. Maulins i trener Wobjenhube. Przyjazd łotyszów do Łodzi nastąpi dzisiaj po południu.

Na dworcu goście powitani zostaną przez prezydjum ŁOZPN-u w osobach pp. prezesa Konopki i wiceprezesów mgr. Kallenbacha i Jordana oraz konsula łotewskiego p. Weisfelda przedstawicieli prasy i t. d. Z dworca goście udadzą się do Grand Hotelu, poczem zwiedzą ciekawsze osobliwości Łodzi, a m. in. zakłady przemysłowe Widzewskiej Manufaktury.

Drużyna Łotwy jest najsilniejszą obecnie piłkarską reprezentacją państwa, ustaloną po specjalnym obozie treningowym.

O ogromnem, nienotowanem bodaj dotychczas w Łodzi zainteresowaniu imprezą świadczy najlepiej fakt, że do dnia wczorajszego sprzedano biletów w przedsprzedaży za blisko 7 tysięcy złotych. w tem wykupionych zostało 80 proc. biletów siedzących.

Mecz rozpocznie się punktualnie o godz. 15,45 W czasie grania hymnów państwowych publiczność na boisko nie będzie wpuszczana.

Hazenistki jugosłowiańskie przyjechały w dniu wczorajszym do Łodzi

Na powitanie hazenistek jugosłowiańskich, które przyjechały w dniu wczorajszym do Łodzi zjawiła się na dworzec Fabryczny liczna grupa przedstawicieli władz. Okręgowy Urząd reprezentowany był przez ppłk. dypl. Gabrysia i kpt. Dobskiego, Zarząd miasta przez p. Folta, Okręg. Związek Gier Sportowych przez kilku członków zarządu z dr. Grabowskim na czele. Pozatem zjawili się na dworzec przedstawiciele prasy oraz grono „kibiców".

Jugosłowianki powitane zostały przez dr. Grabowskiego, następnie wręczono mistrzyniom świata w imieniu miasta kwiaty.

Pierwszy występ mistrzyń świata odbędzie się w dniu dzisiejszym na boisku ŁKS o godz. 16-ej. Przeciwnikiem hazenistek jugosłowiańskich będzie reprezentacja naszego miasta.

Sprzedała swego narzeczonego koleżance za 7 tys. franków. — Teraz chce go oddać i żąda zwrotu pieniędzy

Wszystko już było, jak mówi Ben Akiba, ale tego jeszcze nie było, aby narzeczona odstąpiła swego narzeczonego rywalce **za umówioną cenę.** Fakt ten wydarzył się obecnie w Paryżu.

Małgorzata Huton, ekspedjentka w jednym z wielkich magazynów, poznała młodego lekarza. Znajomość przeszła wkrótce w miłość i młodzi zaręczyli się. On miał 34 lata, ona — 32. Małgorzata wprowadziła swego narzeczonego do kółka swoich znajomych i zapoznała go m. in. **ze swoją przyjaciółką 35-letnią Nicolettą Beranger.** Nicoletta zakochała się od pierwszego spojrzenia w narzeczonym Małgorzaty i po kilku dniach **wystąpiła z niebywałą propozycją: oto niechał Małgorzata namyśli się i odstąpi jej narzeczonego za dobrem wynagrodzeniem.**

Po kilkudniowem namyśle Małgorzata zgodziła się — i co więcej — narzeczony jej wyraził również zgodę na osobliwą tranzakcję. Aczkolwiek Nicoletta liczy więcej lat, niż jej przyjaciółka, bo 35, lecz posiada zato **sporą fortunę. Targ w targ zgodzono się na sumę 7.000 franków, bo na tyle został oceniony monsieur Gaston, przedmiot tranzakcji.** Małgorzata otrzymała swoje 7.000 franków,— Nicolette'a — narzeczonego.

Po kilku tygodniach nastąpiła jednak zmiana dekoracji: **Nicoletta zwróciła się do Małgorzaty z propozycją zabrania spowrotem nabytku i zwrotu — rzecz prosta — 7.000 franków, t. j. ceny kupna.**

Nicolette motywowała swoją prośbę rozgoryczeniem i zawodem, jakich doznała, przekonawszy się, **iż monsieur Gaston zakochał się nietyle w niej, ile w jej pieniądzach.** Pannie Huto ani w głowie jednak było powtórne narzeczeństwo i— co najważniejsze — zwrot otrzymanych 7.000 franków. **„Nie odpowiadam za Gaston'a od chwili, gdy ci go odstąpiłam"** — twierdzi Małgorzata. „Tyś wiedziała, tyś go znała, skoro mi go tak łatwo odstąpiłaś" — replikuje Nicolette.

Od słowa do słowa, **obie panie pokłóciły** się tak mocno, iż oburzona do żywego Nicolette wystąpiła ze skargą do sądu o oszczerstwo. Czy sędzia uzna pretensję zawiedzonej Nicoletty? Czy znajdzie cechy oszustwa w tranzakcji sprzedaży narzeczonego? I co powiedzą adwokaci, powołani do obrony każdej ze stron? Oto sprawa, która będzie pasjonować cały Paryż, i ten wyższych dziesięciu tysięcy i ten miljonów. Bo zagadnienie jest jednak ludzke, arcyludzke. „Komedja ludzka" — współczesnego Balzec'a.

Impreza bokserska na rzecz najbiedniejszej dziatwy

W niedzielę dnia 22 bm. odbędzie się ciekawy mecz bokserski na rzecz szkoły dla najbiedniejszej dziatwy w Radogoszczu między drużyną IKP a teamem pozostałych klubów bokserskich. Protektorat nad imprezą objął dowódca OK IV gen. Langner.

Nasz reporter zanotował...

Na klamce od drzwi w swem własnem mieszkaniu przy ul. Przędzalnianej 48 powiesił się 50-letni Jan Kryczmanik. Lekarz pogotowia stwierdził zgon. Desperat odebrał sobie życie z nędzy.

***

W gmachu sądu grodzkiego zatrzymany został na gorącym uczynku kradzieży 28-letni Zbigniew Pawcz, który próbował wyciągnąć jednemu z interesantów sądu portfel. Pawcz został zaaresztowany przez dyżurnego policjanta.

***

Koło skweru przy dworcu Fabrycznym na tle konkurencyjnym doszło do bójki między dorożkarzami, w trakcie której 51-letni Luzer Tempelhof, zam. przy ul. Rybnej 20, został ranny kluczem od śrub w głowę. Rannego opatrzył lekarz pogotowia, a uczestników bójki pociągnęła policja do odpowiedzialności karnej.

***

Na ul. Brzezińskiej usiłował odebrać sobie życie przez zażycie nieznanej trucizny 39-letni — Kazimierz Marczak, bezdomny i bezrobotny. Lekarz pogotowia skierował desperata do szpitala.

GDZIE MOŻNA SIĘ ZABAWIĆ?

Dziś w sobotę wszyscy wyznaczają sobie spotkanie w miłym i eleganckim lokalu „Tabarin", gdzie beztrosko płyną chwile.

W pięknie urządzonym lokalu, oświetlonym neonem i „philineami", odbywa się codziennie wspaniała zabawa Publiczność z podziwem ogląda program artystyczny w którym występują najlepsze siły, a mianowicie: duet Kamińskich, doskonałych tancerzy, którzy popisują się w tańcu groteskowym, bracia Armins, świetni akrobaci-komicy, bawiący przez kilkanaście minut publiczność oraz tancerka Lu-Relli, znana ze swych występów w szeregu miast.

W przerwach między „numerami" publiczność spędza czas na tańcu, do którego przygrywa świetna orkiestra Szymkiewicza z dwoma fortepianami. Zabawa odbywa się w przyjemnej atmosferze i wszyscy czują się jak u siebie w domu.

Należy zaznaczyć, że obecny program w „Tabarinie" już pojutrze schodzi z afisza, to też kto nie zdążył jeszcze obejrzeć go może to uczynić tylko dziś i jutro.

W dniu dzisiejszym odbędzie się o godz. 5.15 fajf z pełnym programem artystycznym a wieczorem dancing, na którym zabawa przeciągnie się do rana.

Ponieważ jutro jest dzień wolny od zajęć każdy może pozwolić sobie na taką zabawę do świtu.

Tysiąc i jedna nowelka

Rozsądny warjat

Mister Allan Parker zdawał sobie dobrze sprawę, że sprawa wzięła obrót conajmniej niepomyślny. Czekało go bardzo dużo kłopotów, kto wie czy i nie przykrości. Nie było najmniejszej wątpliwości: missis Parker nie żyła.

Leżała na podłodze, jeszcze z wyrazem zawziętości na złych ustach gdy ją spotkała śmierć zupełnie wbrew jego woli i chęci. Przecież tyle razy „uczył ją rozumu" jeszcze mocniejszemi ciosami, niż ten, i nic nie było. Jego małżonka nawet nie płakała. Wstawała, z wykrzywionemi od gniewu ustami, rzucała mu najstraszniejsze obelgi w twarz i nieraz drapała go tak dotkliwie, że się nazajutrz nie mógł pokazać w drogerji Sama... Tym razem, tylko tym razem było inaczej. Cios z prawej, ostry, bardzo dobrze wymierzony swing ją trafił w sam czubek podbródka. Pani Parker otrzymała knock out. Padając, uderzyła o róg stołka. Wsamą skroń. Była już i tak bez przytomności. Na dziesięć nie wstała. Niema co mówić — sprawa wzięła obrót wysoce niepożądany!...

Allan Parker nie zastanawiał się długo ani nad konsekwencjami kryminalnemi, ani nad rodzinnemi swego czynu. Nie cieszył się, że go czeka samotność tak bardzo upragniona, i nie martwił, że ta samotność może się stać zbyt ścisła — w więzieniu. Nie zastanawiał się również co robić. Jak wszystkie wielkie myśli, tak i ta, przyszła mu do głowy zupełnie nagle. Wypadł na schody już w minutę po wypadku i począł krzyczeć przerażającym, strasznym głosem:

— Na pomoc! Na pomoc! Ludzie, ratunku!

Ktoś, z którychś tam drzwi, wielkiego drapacza chmur wychylił głowę. Głowa zaraz się schowała. Ludzie w tej przeklętej Ameryce nie interesują się cudzemi wrzaskami, zwłaszcza gdy krzyczy Parker, mąż Parkerowej.

— Zabiłem! Zabiłem! Jestem cesarz Abisynji! Jestem Menelik czyli Manuelik! Zabiłem.

Wyraz „zabiłem" ma jednak pewne właściwości magiczne. Już więcej głów poczęło wyglądać w otworach drzwi. Ten i ów, niezdecydowany jeszcze, wyszedł nawet na klatkę schodową.

— Nie żyje moja małżonka, moja królewska małżonka negusowa, królowa królowych. Służba! Niewolnicy! Zabrać ją! Wyprawić jej wielki pogrzeb, królewski pogrzeb!

Parker czeka, co z tego wyniknie. Naturalnie! Pierwszy się zjawił Pat O'Brien, irlandczyk, policjant i człowiek, który z amatorstwa, po sąsiedzku zabardzo się ostatnio interesował sztuką jedwabiu, jaką o świcie przyniósł Parker do swego mieszkania.

— To jest sprawa grubsza, niż z tym jedwabiem — rzekł Pat, przyjrzawszy się z miną znawcy nieboszczce. — Robota była akuratna. Za taką robotę można mieć do końca życia bezpłatne utrzymanie.

Chwila była decydująca. Trzeba było udawać warjata dalej i to zaraz, póki czas.

—Kto jesteś, mój synu? Czy jesteś moim niewolnikiem? Padnij na twarz przed negusem nygusów i także samo oddaj hołd zwłokom negusowej! Na twarz! Na twarz!

— Parker ryczał te słowa tak głośno, że mu żyły na szyi powyskakiwały.

Ryczał potem dalej, gdy go aresztowali, wrzeszczał, że jest negusem, menelikiem, manuelikiem, nygusem, rasem, asem, wtedy, gdy go wzięli do więzienia, krzyczał na korytarzu więziennym i przestał krzyczeć dopiero wtedy, gdy ochrypł zupełnie. Mamrotał jakieś słowa, już sam nie wiedział jakie, nawet wtedy, gdy był sam. Czuł, że tylko udawanie warjata może go wyratować.

Po dwóch dniach zjawił się w więzieniu adwokat. Przydzielono mu go z urzędu. Mały szczupły człowiek, z małemi, ale bardzo przebiegłemi oczkami. Przyjrzał się dokładnie Parkerowi, przeszył go wzrokiem i rzekł:

— Bardzo dobrze pan robił tego warjata. Ale ze mną może pan temu dać spokój. Nikt nas nie słyszy. Nikt. Rozumie pan? Pomówimy rozsądnie co jest w pańskiej sprawie do zrobienia.

— Na twarz! Na twarz! Ja jestem negus!

Parker ryczał bardzo głośno, ale adwokat wcale się tem nie przejął.

— Jeżeli się pan zaraz nie uspokoi i nie przestanie przede mną udawać — pójdę sobie. Do mnie, jako do swego obrońcy, musi pan mieć całkowite zaufanie. Zrozumiano!

— Na...

Gdy adwokat skierował się naprawdę ku wyjściu, Parker zamilkł w pół słowa.

— Słucham pana, panie mecenasie, — szepnął. — Co pan każe?

— No, nareszcie przemówiłem panu do rozsądku. Ma go pan jeszcze dosyć w swej głowie, jak widzę i bardzo mnie to cieszy. Niech pan siada. Pomówimy spokojnie o wszystkiem.

Parker usiadł, potulny jak baranek.

— Widzi pan, z tem udawaniem warjata, to wcale niezły pomysł. Ale trzeba umieć symulować, jeżeli już pan chce koniecznie. Biegli psychjatrzy mają różne sposoby i napewnoby pana złapali na symulacji, choćby pan nie wiem jak głośno wyliczał cały dwór abisyński. Musi pan przedewszystkiem nie reagować na pewne refleksy... Nie wie pan, co to znaczy refleksy?

Mały, chudziutki, ale bardzo przebiegły adwokat wyjaśnił Parkerowi na czem polegają refleksy i jak się należy zachować podczas prób psychjatrów, by zostać uznanym za stuprocentowo, nieodpowiadającego za swe czyny, chorego umysłowo.

— A pozatem, dobrzeby było, — zakończył wykład szeptem adwokat, — żeby pan kogoś porządnie potrącił. Może jakiegoś więźnia z tej samej celi? Może się pan rzuci, ale jak prawdziwy warjat, na dozorcę?... Czy ja wiem! Niech się pan namyśli. W piątek zobaczymy się znowu.

Adwokat poszedł sobie.

Parker namyślał się przez dwa dni i dwie noce. Nie miał wiele czasu, bo musiał dalej wykrzykiwać co mu ślina na język przyniosła i co wiedział o dworze abisyńskim. Potrącić współwięźnia? Jego towarzysz z celi był cyrkowcem. Nazywał się „Król armat". Nosił niegdys na karku dużą armatę, która strzelała wielką kulą... Tego lepiej nie ruszać... Napaść na dozorcę?... Dozorcy mieli przy sobie rewolwery i pałki gumowe. Kogo jeszcze uszkodzić, żeby już ostatecznie zostać uznanym za niebezpiecznego warjata, żeby się dostać na rok choćby do szpitala obłąkanych. Zawsze to lepsze niż Sing-Sing, niż fotel elektryczny!...

Parkerowi było bardzo smutno, aż powziął plan, od którego nie mógł już odstąpić.

W piątek omal nie udusił swego małego, szczupłego adwokata.

Z życia w szpitalu dla warjatów jest dość zadowolony.

Tłum. G.

TEATR MUZYKA SZTUKA

TEATR MIEJSKI

Ostatnie występy Karola Adwentowicza.

Występy Karola Adwentowicza — związane z repertuarem scen warszawskich dobiegają końca. Znakomity artysta ten wystąpi we „Wrogu ludu" jeszcze tylko dziś w sobotę o godzinie 4-ej popoł. (przedstawienie dla młodzieży szkolnej) w niedzielę wyjątkowo o godz. 5-ej popołudniu (zamiast o 4-ej) po cenach zniżonych oraz w poniedziałek o godz. 8.30 wieczorem dla ...szeń.

Dziś w sobotę i w niedzielę wiecz. w dalszym ciągu bawić będzie publiczność przemiła komedja Fodora „Mysz kościelna" z Jadwigą ...licką.

ŁÓDZKIE TEATRY POPULARNE.
(Ogrodowa 18).

W sobotę, dnia 14 bm. o godz. 8.15 wieczorem powtórzona zostanie krotochwila ze śpiewami i tańcami J. N. Kamińskiego „Skalmierzanki".

Sala Geyera — Piotrkowska 295.

W niedzielę, dnia 15 bm. o godz. 4.15 popoł. i 8.15 wiecz. nastąpi otwarcie sezonu krotochwili ze śpiewami i tańcami J. N. Kamińskiego p. t. „Skalmierzanki".

Dom Ludowy — Rzgowska 84.

W niedzielę, dnia 15 bm. o godz. 4.15 popoł. i 8.15 wiecz. komedja w 3 aktach St. Kiedrzyńskiego „Najszczęśliwszy z ludzi".

TEATR ROZMAITOŚCI.

Dziś w dalszym ciągu bawić będzie publiczność przebojowy program p. n. „A gedyle ojf der ...be", w wykonaniu znakomitego zespołu teatru „Ararat". Dziś 2 przedstawienia o godz 4.30 po południu po cenach zniżonych i o godz. 9.30 wieczorem po cenach popularnych.

RADJOPROGRAM

SOBOTA, 14 września 1935 r.

6.30—6.33: Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze". 6.33—6.34: Pobudka do gimnastyki. 6.34—6.50 Gimnastyka. 6.50—7.50 Muzyka — płyty. W przerwie o godzinie 7.20: — Dziennik poranny. 7.50—7.55 Odczytanie programu na dzień bieżący. 7.55—8.00: Parę informacyj. 8.00—8.10: Audycja dla szkół. 8.10—11.57: Przerwa. 11.57—12.03: Sygnał czasu z Warszawy. Hejnał z Krakowa. 12.03 — 12.15: Dziennik południowy. 12.15—13.25 Muzyka salonowa w wykonaniu Małej Orkiestry P. R. pod dyr Zdzisława Górzyńskiego. 13.25—13.30 Chwilka dla kobiet. 13.30—14.25 „Po fajrancie" — płyty. 14.25—14.30 Przegląd giełdowy łódzki. 14.30—15.00 Muzyka — płyty. 15.00—15.15 Recytacje prozy: Nowela Perzyńskiego 15.15—15.25 Przegląd giełdowy warszawski. 15.25—15.30. „Nasz handel morski". 15.30—16.00 Zespół salon. Stef. Rachonia. 16.00—16.15. Lekcja języka francuskiego — lektor Lucien Roquiny.

16.15—16.30. Utwory na klindze wykona Ida Łosiówna.

16.30—16.45: Skrzynka techniczna — omówi red. Wacław Frenkiel.

16.45—17.05. Transmisja fragmentu meetingu lotniczego z Pola Mokotowskiego.

17.05—17.20. Cała Polska śpiewa — audycję poprowadzi prof Rutkowski.

17.20—17.35. „Jak umocnić samodzielność gospodarczą Polski" — „Samowystarczalność czy polityka drzwi otwartych na świat" — odczyt wygłosi Janusz Rakowski.

17.35—17.45. Nowości z płyt.

17.45—17.50. „Świat naszych świąt" — „Pardwa" — wygł. Jerzy Dylewski.

17.50—18.00. „Nasze miasta i miasteczka" — „Istebna" — pogadankę wygłosi Eugenjusz Cękalski.

18.00—18.30 „Wesoła audycja dla dzieci" — (Transmisja ze Lwowa).

18.30—18.40. „Plantacje miejskie Łodzi" — odczyt wygłosi inż. S. Rogowicz".

18.40—18.45. „50-lecie parafji i kościoła Podwyższenia Św. Krzyża w Łodzi" — wygłosi P. Fokciński.

18.45—19.10. Czajkowski: Suita „Dziadek do orzechów" — płyty.

19.10—19.20. Zapowiedź programu na dzień następny.

19.20—19.35. Koncert reklamowy.

19.35—19.40. Wiadomości sportowe lokalne.

19.40—19.50. Wiadomości sportowe ogólne.

19.50—20.00 Pogadanka aktualna.

20.00—20.45 Wielkie potpourri wiedeńskie „Od Straussa do Lehara" — w układzie Tadeusza Sederyńskiego — wykona Orkiestra Salonowa Tadeusza Serzdyńskiego (transmisja ze Lwowa).

20.45 — 20.55 Dziennik wieczorny.

20.55 — 21.00 Obrazki z Polski współczesnej.

21.00—21.30. Audycja dla Polaków zagranicą — „Sport polski w kraju i na obczyźnie".

21.30—22.00 „Uśmiech Poznania" — audycja w opracowaniu Gerżabka. (Tr. z Poznania).

22.00—22.15. Transmisja fragmentu międzypaństwowego meczu tennisowego Polska — Jugosławja.

22.15—23.15. Koncert w wykonaniu Orkiestry Symfonicznej P. R. pod dyr. St. Nawrota z udz. Aleksandra Michałowskiego (śpiew).

23.15—23.20 Wiadomości meteorologiczne dla komunikacji lotniczej.

23.30—24.00. Muzyka taneczna w wykonaniu Małej Orkiestry P. R. pod dyr. Zdzisława Górzyńskiego.

AUDYCJE ZAGRANICZNE.

ANGLJA (Nat. Progr.). Koncert solowy

ANGLJA (Reg. Progr.). Koncert symf. z Queens-Hallu.

BRUKSELA FRANC. „Weronika" — operetka Messangera

BRUKSELA FLAM. Koncert ork. symf.

PRAGA. Muzyka popularna.

BUDAPESZT. „Był sobie pewien muzyk" — audycja muzyczna.

KOPENHAGA. Wesoły wieczór.

PARIS P. T. T. Koncert symfoniczny.

Mury graniczne na... morzach i oceanach

Charakterystyczny projekt inżyniera niemieckiego. Co na to Anglja?

W bardzo poważnym miesięczniku angielskim p. n. „Postęp i technika" ukazał się artykuł, który musi wzbudzić powszechne zaintersowanie. Autorem tego artykułu jest wybitny **inżynier — konstruktor niemiecki, Wolfgang Kriesl.** A proponuje on ni mniej ni więcej, zbudowanie olbrzymich, kamiennych **murów na morzach i oceanach,** celem ustalenia **dokładnych granic morskich państw i rozdzielenia w ten sposób sfery wpływów i panowania tych państw na morzach.**

Inż. Kriesl twierdzi, że projekt jego jest zupełnie realny. Być może. Jeśli można było wybudować tunel podmorski, wprawdzie nie z Europy do Ameryki, jak to fantazjował słynny pisarz Kellerman, ale chociażby pod Gibraltarem — być może, udawałoby się także zbudować **kamienne barjery na morzach i oceanach.** Na lądzie istnieją prawdziwe granice, na morzu — tylko wyobrażalne. To jest „nieporządek". **Trzeba i na morzach zbudować prawdziwe granice.**

Ale nie chodzi o techczną stronę tego niezwykłego pomysłu, lecz o stronę polityczną, geograficzną i socjalną. Inż. Kriesl bardzo wiele o tem pisze i na to warto zwrócić uwagę. Twierdzi on, że **przez podjęcie takich robót możnaby za jednym zamachem zlikwidować bezrobocie na całym śwecie.** Przy tej budowie która trwałaby całe lata, możnaby bowiem użyć więcej sił roboczych, aniżeli istnieje bezrobobotnych na świecie. Europa, a raczej morza europejskie zostaną podzielone na wszelakie figury geometryczne, zaopatrzone w specjalne wrota, przez które jednak miałyby prawo przepływać **tylko statki handlowe i pasażerskie. Wojenne — pod żadnym pozorem.**

Wszystkie państwa morskie będą musiały zawrzeć umowę, w myśl której **ściany morskie nie przekraczałyby w ciągu pierwszych pięćdziesięciu lat 100 metrów ponad poziom morza.** Przez podział wód mielibyśmy **morze angielskie, francuskie, hiszpańskie, polskie, niemieckie i t.d.** I autor wyciąga z tego niezupełnie zrozumiałe wnioski, iż **zabezpieczyłoby to w pewnym stopniu spokój świata.**

Jeśli chodzi o techniczną stronę projektu, inż. Kriesl zastanawia się, skąd wziąć tyle budulca, niezbędnego do realizacji granic morskich. Ale natychmiast odpowiada, że jest tego dostateczna ilość. **Górskie masywy Pireneów, skały Gibraltaru, Alpy bawarskie i austrjackie.**

Gdy się czyta szczegóły tego projektu, rodzi się pytanie, **czy jest to dowcip, fantazja czy też majaczenie chorego umysłu.** Ale wszystkie ewentualności wyklucza zarówno nazwisko autora jak i pismo, w którem artykuł się ukazał. Czytelnik nie wie doprawdy, co o tem pomyśleć. Dopiero gdy czyta uwagi „od redakcji" umieszczone pod artykułem, potrafi sobie odpowiedzieć na wiele pytań.

Redakcja „Postępu i techniki" pisze od siebie.

„Europa zaczyna przypominać coraz bardziej dom warjatów. Wszyscy wołają zgodnym chórem, że pragną pokoju i tylko pokoju, a tymczasem gorączowo sposobią się do wojny. Mają jeszcze tyle odwagi, by twierdzić, że właśnie zbrojenia są najlepszyą gwarancją pokoju.

Przed wielu laty rzucono hasło „Pan-Europy". Hasło, któremu powinny były hołdować wszystkie kraje europejskie i starać się wprowadzić je w czyn. Albowiem — Pan-Ameryka — zjednoczenie państw amerykańskich pod hasłem wspólnoty interesów jest niemal faktem dokonanym. Pan - Azja buduje się obecnie pod naczelnem kierownictwem Japonji. Anglja stanowi potęgę sama w sobie. Mogłaby nazwać się **Pan-Anglją,** albowiem imperium brytyjskie zrealizowało tę ideę. Dlaczego więc nie może dojść do szczerego porozumienia krajów. zamieszkujących kontynent europejski?

Ale na to się nie zanosi. **Mury graniczne w Europie nigdy nie zostaną obalone.** Nie nastąpi pojednanie się narodów w imię kultury cywilizacji. Nie pozostaje więc nic innego, **jak godzić się na zbrojenia narodów.** Być może w tym domu warjatów jest to zdrowa myśl. Jeśli wszystkie państwa będa tak uzbrojone, że zderzenie się dwóch militaryzmów musi przynieść zagładę nie jednej, lecz obu stronom — być może zderzenie to nie nastąpi nigdy! I w tym duchu idzie projekt inż. Kriesła. Tylko dlatego zamieściliśmy jego artykuł, aczkolwiek **nie podzialamy zawartych w nim poglądów.** Jeśli już się zbroić i odgradzać on innych **— to w stu procentach.** Jeśli narody europejskie nie mogą w żaden sposób żyć w zgodzie, **niechaj raczej odgrodzą się od siebie niebotycznemi murami, na lądzie i na morzu.** Niech żyją każdy dla siebie, w ciasnem podwórku. Może to będzie wyjściem z sytuacji.

Projekt inż. Kriesla wyda się wielu niepoważnym i śmiesznym. Tak nie jest, **Zabrnęliśmy już tak daleko w nonsensach, że nie wypada nam uśmiechać się z pobłażaniem wobec takich projektów.** Czyż bowiem w gruncie rzeczy nie dzieje się tak na świecie, że projekt rozdziału mórz jest słuszny i uzasadniony?"

B. Or.

10-letni plan Żabotyńskiego

został uchwalony przez kongres wiedeński

W Wiedniu zakończył się kongres Nowej Organizacji Sjonistycznej, powołanej do życia przez Włodzimierza Żabotyńskiego.

Na kongres wiedeński przybyło przeszło 300 delegatów ze wszystkich państw europejskich oraz z Ameryki, a liczba gości sięgała kilku tysięcy, tak iż wielka sala wiedeńskiego Konzerthausu nie mogła wszystkich pomieścić.

Punktem kulminacyjnym debat kongresowych było przemówienie Żabotyńskiego, trwające kilka godzin. Wódz rewizjonistów krytykował ostro oficjalny sjonizm, reprezentowany obecnie przez dr. Weizmana. Wedle opinji Żabotyńskiego, w Palestynie mało się robi, inicjatywa i energja powoli zamiera. Wszystko pozostawia się przypadkowi lub wspaniałomyślności władz angielskich. Stąd wynika wolne tempo w pracy nad odbudową żydowskiej siedziby narodowej. W Palestynie — według słów mówcy — **można** w ciągu najbliższych dziesięciu lat osiedlić conajmniej półtora miljona Żydów, zwłaszcza gdy się wykorzysta również Transjordanję, podczas gdy obecnie liczba imigrantów wynosi zaledwie 30—40 tysięcy osób rocznie.

Winę za ten stan rzeczy Żabotyński zwala na rząd angielski, który zamknął w 1922 roku Transjordanję dla imigrantów, oraz na Agencję Żydowską, która nie potrafi bronić należycie interesów żydowskich.

Żabotyński przedstawił na kongresie plan swej działalności na przeciąg najbliższych dziesięciu lat. Za jego sprawą zawiązał się w Wiedniu komitet, który utworzy bank z kapitałem stu tysięcy funtów. Bank ten ma realizować częściowo opracowane przez Żabotyńskiego plany.

Rocznica pojawienia się czołgów

w wojnie światowej — 15 września 1917 roku

Wielki triumf, jaki odnieśli francuzi w końcowej fazie wojny europejskiej, w lipcu 1918 pod Soissons, a potem w sierpniu anglicy pod Cambrai, był przedewszystkiem **sukcesem ataku czołgów na pozycje niemieckie.**

Pierwszy chrzest bojowy otrzymały czołgi **15 września 1917 r.** w bitwie pomiędzy Sommą, a jej prawym dopływem, Ancre. Dzień ten był **kleską dla Niemców.**

Wspólny atak angielsko - francuski rozpoczął się nad ranem, o godzinie 6 minut 20. Pogoda była piekna z lekką mgiełką, zapowiadająca zbliżającą się jesień. Samoloty angielskie od świtu szybowały nad pozycjami niemieckiemi: **strąciły 15 aparatów nieprzyjacielskich, a 9 zmusiły do lądowania.** Inne zniżały się nad okopami, ostrzeliwując z mitraljez piechotę i artylerje niemiecką.

Największym ewenementem bitwy, którą stoczono tego dnia, było **pojawienie się na linji bojowej nieznanych dotychczas nikomu maszyn.**

„Olbrzymie, budzące przerażenie maszyny, które, wyrzucajac ogień wszystkiemi otworami, wspinaja się po najbardziej stromych pochyłościach, obalając wszystkie przeszkody, przerywają zasieki z drutów kolczastych, miażdżą wszystko po drodze: oto czołgi".

Takie reminiscencje wyniósł uczestnik tej bitwy, w czasie której po raz pierwszy pojawiły się czołgi.

Były to **czołgi angielskie,** inaczej **tanki,** jak je wtedy zwano. Nazwa **„tank",** co znaczy zbiornik, powstała z chęci ukrycia przed wywiadem niemieckim właściwego ich przeznaczenia. Oficjalnie podawano, że sa to **cysterny do przewożenia benzyny lub wody na froncie.**

Prototypem czołgów był wynalazek R. L. Edgewortha w r. 1770 **gasienic o płytach drewnianych,** dających się nakładać na koła zwykłego wozu. Wprowadzenie silników spalinowych pchnęło naprzód sprawę **wozów gasienicowych.** Już w r. 1908 na paradzie wojsk angielskich w Aldershot pojawiły się **samochody gąsienicowe.** Amerykanie udoskonalali wozy gąsienicowe i pierwsi zastosowali je w rolnictwie oraz do celów transportowych w wojnie z Meksykiem. Najdoskonalszym typem bezpośrednio przed wojną był **ciagnik amerykański systemu Holta,** zwany Caterpillar („gąsienica"), na którego podwoziu oparli francuzi konstrukcje swego pierwszego typu czołgów. W czasie wojny używano je do przewożenia amunicji i dział ciężkiego kalibru.

Projekt zbudowania „lądowego krążownika" gąsienicowego powstał w kołach marynarki angielskiej. Projekt ten pomysłu Sterna znalazł poparcie ówczesnego ministra marynaki Churchilla i spoczątkiem 1915 r. przystąpiono do prób. Piewsze czołgi angielskie pojawiły się już w lutym 1916 r. Równocześnie prawie, z końcem grudnia 1915 roku, we Francji również zaczęto robić próby z czołgami.

Kurjer Handlowo-Przemysłowy

„REPUBLIKA" z dnia 14 września 1935 r. | Kierownik działu gospod. telef. 211-66 Dział gospodarczy telef. 136-56.

Bezdroże

Czytaliśmy znowu wczorai zapowiedź poprawy stanu dróg dokoła Łodzi w niedalekim czasie. Te zapowiedzi czytamy dość często, ale potem dowiadujemy się, że ich realizacji stanęły na przeszkodzie warunki.

Problem drogowy jest trudnem zagadnieniem technicznem. Jeszcze trudniejszem zagadnieniem finansowem.

Komitet publicznych dróg kołowych państwowej rady komunikacyjnej w swej oficjalnej uchwale niedwuznacznie stwierdził, że — z uszczerbkiem dla interesu obronnego i gospodarczego kraju -- **drogi niszczeją.** Zaleciła naprawę jako pierwszy obowiązek. Podczas kiedy gdzieindziej ostatnie lata stały się okresem wielkiego rozmachu w rozbudowie dróg -- grozi nam niebezpieczeństwo, iż **kraj stanie się jednem wielkiem bezdrożem.**

Jak widać z publikacyj półoficjalnych, przeznaczono w tym roku około **80 miljonów złotych na drogi z funduszów państwowych.** Ta kwota obejmuje już dotację z pożyczki inwestycyjnej. Jest to wedle kompetentnych obliczeń ledwie **połowa tego, co jest niezbędne.** Suma kwot w budżecie samorządów niewiele uzupełnia fundusze państwowe (kwota 80 milionów obejmuje już pomoc drogową państwa dla samorządów). Fundusz pracy w ogólnym preliminarzu na 35/36, wliczając dotację z wpływów pożyczki inwestycyjnej, daje **40 miljonów na komunikację;** wydaje się nam, że w bardzo dużej mierze jest to pomoc dla przedsiębiorstwa polskich kolei państwowych.

Nie można być zwolennikiem jakiegoś radykalizmu w tej dziedzinie. Taki radykalizm jest albo nieżyciowy, albo gdyby miał być życiowy, **musiałby doprowadzić do znanych systemów nakręcania konjunktury przez druk pieniądza lub metod równowartościowych.**

Bez tego radykalizmu — można i trzeba wyznawać hasło **„frontem do problemu drogowego"** na pewien dłuższy okres czasu. Inne działy gospodarki państwowej, które są najbezpośredniej zainteresowane w pomyślnym stanie dróg w Polsce, muszą ponieść ofiary budżetowe w stosunku do miary swego zainteresowania. Łatwo ustalić relację tych zainteresowań. Zdecydowana wola naprawiła już w ostatnich latach niejedno w Polsce; **drogi czekają swej kolejki.**

W myśl założeń naszych, **kredyt** uważamy coprawa za ostatnie źródło finansowania naprawy dróg. Trzeba sobie jednak zdać sprawę, że **w pewnej mierze i on jest usprawiedliwiony.** Łatanina dróg, która jest u nas normalną, niestosunkowo podraża tę gałęź administracji państwowej. Generalny remont drogi -- jej unowocześnienie — uwalniając od wydatków na lat kilka, uprawnia gospodarczo do antycypacji stosownej części dochodów państwowych.

Te nie całe nawet półtora tysiąca kilometrów generalnie ulepszonych dróg państwowych, które objęte są opublikowanym planem — powinny stać się ambicją zarówno społeczeństwa jak i rządu. **az.**

Polski plan stabilizacji walut

Projekt zwołania międzynarodowej konferencji walutowej do Warszawy. — Sensacyjne informacje dziennika niemieckiego

„Frankfurter Zeitung" podaje sensacyjną wiadomość swego genewskiego korespondenta jakoby powstał zamiar zwołania do Warszawy międzynarodowej konferencji, której zadaniem byłoby przeprowadzenie stabilizacji walut.

Pismo niemieckie przypisuje główną inicjatywę zwołania tej konferencji do Warszawy ministrowi Zawadzkiemu, który jako jeden z delegatów Polski na Zgromadzenie Ligi Narodów, odgrywa obecnie wybitną rolę w Genewie, gdzie uznawany jest za jednego z wybitnych znawców teoretycznych i praktycznych zagadnień finansowych.

Według tych doniesień, minister Zawadzki ma zgłosić wniosek zwołania konferencji do Warszawy, przyczem — jak zapewniają w Genewie — POSIADA ON JUŻ SZCZEGÓŁOWO OPRACOWANY PLAN STABILIZACJI WALUT. Przed wystąpieniem na forum publicznem z tym projektem, pragnie minister Zawadzki przeprowadzić rozmowy z przedstawicielami najbardziej w sprawie stabilizacji walut zainteresowanych krajów, przedewszystkiem zaś z przedstawicielami krajów bloku złotego.

Francuzi są podobno za projektem min. Zawadzkiego, który miał osiągnąć uprzednio porozumienia z delegacją francuską przy opracowaniu swego planu. Natomiast pewien sceptycyzm daje się zauważyć po stronie holendrów i szwajcarów. Decydujące ma być dla powodzenia akcji min. Zawadzkiego stanowisko Anglji, która dotychczas unikała sprecyzowania swego stanowiska w sprawie stabilizacji walut aż do chwili kiedy waluty bloku złotego nie zostaną zdewaluowane lub też, jak anglicy wyrażają się, nim nie nastąpi przystosowanie się walut do rzeczywistości. W tych warunkach, kończy pismo niemieckie, nie da się przewidzieć, na jaką datę zostanie wyznaczona konferencja w sprawie stabilizacji walut.

Wiadomość powyższą podajemy na odpowiedzialność „Frankfurter Zeitung", bowiem w polskich kołach finansowych i urzędowych nie znalazła ona dotychczas potwierdzenia.

Cennik na efekt

Związek Właścicieli Przędzalń Zgrzebnych podnosi w teorji ceny za przędzenie, gdy w praktyce mają one tendencję zniżkową

Związek Właścicieli Przędzalń Zgrzebnych wydał **nowy cennik dla przędzalników zgrzebnych i wigonjowych.** Cennik ten ma raczej charakter wskazówki orjentacyjnej dla przędzalników łódzkich, ponieważ, jak wiadomo, przędzalnicy zgrzebni i wigonjowi w Łodzi nie tworzą jakiegoś ściślejszego porozumienia i w razie **nieprzestrzegania cennika, żadna sankcja nie grozi producentowi. Cennik ten podwyższa prawie wszystkie ceny za przędzenie poszczególnych numerów wełny i półwełny o 10 procent, za przędzenie wigonji.** Ceny popularnych artykułów przędzalniczych według obecnego cennika przedstawiają się następująco: za przędzenie 1 kg. przędzy zgrzebnej nr 2 — 0,94 zł., w roku 1933 cennik przewidywał tutaj 0,85 zł. za przędzenie 1 kg. przędzy nr. 2,25 obecnie cennik przewiduje cenę 0,99 zł. w roku 33 — 0,90 zł., za nr. 2,5 — obecnie zł. 1,05, w roku 1933 — zł. 0,96. Większą zwyżkę cennik obecny przewiduje dla nr. 5,5, a mianowicie zł. 1,34, podczas gdy w roku 1933 cena ta wynosiła zł. 1,22.

Jeżeli chodzi o ceny za przędzenie przędzy wigonjowej, to obecny cennik przewiduje za przędzenie nr. 6 — zł. 0,73 w roku 1933 — 0,65 zł., za nr. 7 — 0, 79 zł. podczas, gdy w roku 1933 — zł. 0,72, za nr. 14 — obecnie cennik przewiduje cenę zł. 1,47 podczas gdy w roku 1933— zł. 1,34, a więc tutaj **zwyżka jest stosunkowo znaczna.** Poza tem cennik obecny, jak i dawny, za NOPY przewiduje cenę o 15 procent droższą, za watolinę — 85 groszy za kg. i za powtórne przewilkowanie partji z winy klijenta — 5 groszy od każdego kg.

Jak już zaznaczyliśmy wyżej, realnego znaczenia na rynku powyższy cennik wydany przez Związek Przędzalników Zgrzebnych nie będzie miał, gdyż dotychczasowe ceny w przemyśle przędzalniczym zarobkowym kształtują się nawet **poniżej cennika, wydanego w roku 1933.** Niejednokrotnie ta faktyczna **obniżka cen dochodzi do 40 procent.** Za prządzenie popularnego nr. 4 przędzy zgrzebnej poprzedni cennik przewidywał cenę zł. 1,35, obecny — 1,49, a faktycznie niektórzy przędzalnicy pobierają za przędzenie tego nr. za 1 kg. 95 groszy.

Jest to wynikiem **ostrej konkurencji między przędzalnikami,** w takiej zaś sytuacji dalsza podwyżka cen o 10 proc., jaką przewiduje cennik obecny, jest faktycznie **nie do przeprowadzenia** i raczej będzie służyć dla celów statystycznych.

Listy łódzkie słabsze

Ponowna zniżka funta

Na giełdzie warszawskiej **tendencja była dziś niejednolita, przeważnie jednak słabsza.** Zwyżkowo kształtowały się notowania kabla na Nowy Jork, który podniósł się o dalsze ćwierć punkta **do 5,31 i 3/8.** Natomiast dewiza na Londyn straciła 1 punkt i notowana była po 26,23, dewiza na Bruksele zniżkowała o 15 punktów do 89,50, dewiza na Amsterdam zniżkowała o 25 punktów do 358,40 i na Zurych o 8 punktów do 172,75.

Na rynku łódzkim tendencja również była przeważnie **utrzymana.** Funty notowano po 26,25 w sprzedaży i 26,20 w kupnie, dolary po 5.30 i 5,28, guldeny po 0.90 i 0,96. **Nieco mocniejsze były dolary złote, które podniosły się o 1 punkt** do 9,06 w żądaniu i 9,04 w płaceniu. Lekko zwyżkowa tendencja zarysowała się również dla marki niemieckiej, podnosząc jej kurs do 1,62 w sprzedaży i 1,60 w kupnie. Zwyżka, wywołała interwencją Banku Rzeszy, nie miała większego wpływu na wzrost zainteresowania walutą niemiecką.

Bank Polski podniósł cene funta o 2 punkty do 26,10, za dolary płacił nadal 5,26, 5.27 i 5,29.

Spośród papierów **nieco słabiej notowano 5-proc. L. Z. m. Łodzi za r. 1933,** a mianowicie po 51,75 w żądaniu i 51,25 w płaceniu, czyli 25 punktów niżej niż w czwartek. Dla pozostałych papierów tendencja była utrzymana. Poż. stabilizacyjna — sprzedaż 63,50, kupno 63,00 dolarówka 52,00—51,00, poż. budowlana 41,00 -40.00.

Nofowania bawełny

NOWY YORK. Loco 10,80, wrzesień 10.43, październik 10.43—10.44, listopad 10.45, grudzień 10.48—10.49, styczeń 10.52, luty 10.52, marzec 10.56, kwiecień 10.59, maj 10.63, czerwiec 10.65, lipiec 10.68

NOWY ORLEAN. Loco 10.60, październik 10.37, grudzień 10.42, styczeń 10.45, marzec 10.52, maj 10.57, lipiec 10.62

LIVERPOOL. Loco 6.21, wrzesień 5.82, październik 5.74, listopad 5.68, grudzień 5.69, styczeń 5.70, luty 5.71, marzec 5.72, kwiecień 5.72, maj 5.73, czerwiec 5.73, lipiec 5.73, sierpień 5.71, wrzesień 5.69, październik 5.66.

EGIPSKA. Loco 8.12, październik 7.68, listopad 7.70, styczeń 7.69, marzec 7.57, maj 7.55, lipiec 7.54, październik 7.54.

BREMA. Loco 13.01, październik 11.69, grudzień 11.72, styczeń 11.75, marzec 11.84, maj 11.87.

ALEKSANDRJA (Sakellaridis). Listopad 13.84, styczeń 13.76, marzec 13.83.

ASHMOUNI. Październik 11.65, grudzień 11.57, luty 11.64, kwiecień 11.72.

LIVERPOOL UPPER. Loco 7.17, październik 6.45, listopad 6.48, styczeń 6.51, marzec 6.53, maj 6.55, lipiec 6.58, październik 6.58.

Łódzka giełda zbożowa

Na wczorajszem zebraniu łódzkiej giełdy zbożowo - towarowej notowano: żyto 13.50—13.75, pszenica 18.75—19.25, jęczmień 14.50—15.00, owies jednolity 15.75—16.25, owies zbierany 15.25—15.75, mąka żytnia 1) 20.00—21.00, mąka żytnia 2) 21.00—22.00, mąka pszenna 31.00—33.00, otręby żytnie 8.50—8.75, otręby pszenne 8.50—8.75, otręby pszenne grube 8.75—9.00, rzepak 36.50—37.50, groch Victoria 28.00—30.00, makuch lniany 16.50—17.50, makuch rzepakowy 14.50—15.50, śrut soya 19.50—20.50, mak niebieski 45.00—47.00, rzepak 33.50—35.50.

Wzrost eksportu

przędzy czesankowej

Według danych Konwencji Przędzalń Czesankowych w Łodzi eksport przędzy czesankowej barwionej i niebarwionej z Polski w miesiącu sierpniu r.b. wyniósł ogółem **114,133,39 kg. wartości zł. 966.534,07,** wobec wywiezionych w lipcu 102,194 kg. wartości zł. 897,633,74.

Jak widać z powyższego **eksport** przędzy czesankowej **w sierpniu r.b. wzrósł o 11.939.39 kg. wartość zaś wywiezionej przędzy zwiększyła się o złotych** 68.900.33.

16 tys. zalegalizowanych warsztatów rzemieślniczych

Walka z pokątnem rękodzielnictwem

W wyniku zmian ustawowych, dotyczących t. zw. kart rzemieślniczych, w ciągu pierwszego półrocza r. b., **ilość zgłaszających się o przyznanie karty w drodze t. zw. dyspensy przekroczyła 15.000.** Z tej liczby izby rzemieślnicze skierowały blisko 8.000 osób na egzamin kwalifikacyjny, zgórą 1.000 — na egzamin czeladniczy i przeszło 200 na egzamin mistrzowski. Z pozostałej ilości załatwiono przychylnie bez jakichkolwiek egzaminów 1.200 petentów, a odmówiono dyspensy wobec braku podstaw formalnych lub nieznajomości fachu — 3.000 osób, reszta podań zaś znajduje się w załatwianiu. Równocześnie uznano t. zw. prawa nabyte 9.500 rzemieślników.

Biorąc pod uwagę tę ostatnią grupę, jak również ilość dyspens, udzielonych bez egzaminów, oraz w wyniku zdanych egzaminów, otrzymujemy, że **w pierwszem półroczu r. b. zalegalizowano zgórą 16.000 warsztatów rzemieślniczych.** Zmniejszono o taką samą ilość liczbę nielegalnych — z punktu widzenia prawa przemysłowego — zakładów, załatwiając tem samem jeden z głównych od szeregu lat postulatów ogółu rzemiosła.

Upadłości i układy

Syndyk masy upadłości firmy „Mechaniczna ...a Wyrobów Jedwabnych Gustaw Hellman ...ka spółka z ogr. odp. złożył sądowi sprawo...e, z którego wynika, iż cały majątek firmy ...ał zlikwidowany, z czego syndyk uzyskał ...ę 5681 zł. Na kwotę powyższą syndyk do...ał planu podziału, który przedstawia się jak ...puje: na opłatę stosunkową na rzecz skar... Państwa przypadło 110 złotych, 11 Urząd ...bowy za zaległe podatki uzyskał 2156 zł., ...bezpieczalnia Społeczna w Łodzi za zaległe ...ki odsetki i kary 790 zł. i 625 zł. jako wy...rodzenie syndyka.

Nadmienić należy, że wszelkie podatki oraz ...ności instytucji ubezpieczeń Społecznych ...ałe w czasie trwania upadłości zostały cał...icie i w terminie przez syndyka uregulo...ne.

Sąd przyjął powyższe sprawozdanie do wia...mości.

**

W lutym roku bieżącego Sąd udzielił Mojże... Szejnrokowi listu glejtowego. Obecnie ...omocnik Szejnroka wystąpił do Sądu z po...m o przedłużenie ważności listu glejtowego, ...y stan upadłości i zachowania się upadłego ...jnroka nie wymaga zastosowania względem ...go przymusu osobistego.

Sąd na ostatniej sesji rozpoznawszy powyż...e podanie postanowił wydać decyzję w tym ...dmiocie w dniu 13 września po uprzedniem ...uchaniu władz masy upadłości i upadłego.

Turniej zapaśniczy
w Cyrku Sportowym

Piękną walkę stoczył wczoraj Trawallini z ...owem. Z zapartym tchem publiczność śle...ła przebieg tego spotkania, podziwiając do...ałą technikę obydwu zapaśników, którzy ...czyli fair. Mimo obustronnych wysiłków ...ka ta nie dała rezultatu.

Mniej ładne, ale bardziej emocjonujące by...o spotkanie Krauzer — Nielsen. Zapaśnik kana...ski nie odstąpił od swego systemu i walczył ...alnie. Nie mogąc dać sobie rady z doskona... przeciwnikiem zrzucił go z ringu, ale sy...ten nie zdał się na nic, bo w 24 minucie ...walony został do maty, ku wielkiemu zado...eniu publiczności.

Krzykliwy Cejzik długo stawiał opór Cyklo...wi Szymkowskiemu, ale w rezualtcie uległ. ...A ostro i brutalnie walczący Reuman od...ał piorunująco szybkie zwycięstwo nad Ro...em.

Brutalnego Schikata spotkała porażka. Nad...o silny Benold powalił go na łopatki, czem ...ał nową szansę do pierwszej nagrody.

Od dziś wszystkie walki prowadzone będą ...rezultatu, celem ustalenia kolejności nagród. ...zór dzisiejszy przynosi same rewelacyjne ...ania: Krauzer spotka się z Kryjenem. Niel... z Szymkowskim, Schikat z Miaziem, Cejzik ...umanem a największą sensacja będzie wal... dwuch najgroźniejszych kandydatów do pierw... nagrody — Tornowa z Benoldem.

...DZIAŁ ZAGRANICY NA WYSTAWIE DROGOWEJ W WARSZAWIE.

Celem zobrazowania całokształtu zagadnienia ...ogowego nietylko w Polsce, ale i zagranicą Ko...tet Wystawy Drogowej w Warszawie zapro... do współudziału w niej zagraniczne sfery ofi...alne oraz szereg firm drogowych. Dzięki udzia...wi w Wystawie eksponatów zagranicznych ...worzył się na niej doskonały moment porów...wczy. Przekonamy się za pomocą szeregu bar...ych i plastycznie ujętych wykresów oraz ...nych modeli o stanie gospodarki drogowej w ...szczególnych krajach. Dzięki udziałowi w Wy...awie Drogowej zagranicznych sfer oficjalnych ...wiemy się co zrobiono tam w ostatnich cza...ch i jak drogi te wyglądają.

Generalny Inspektorat Drogowy w Niem...ch występuje na wystawie ze swoim cieka...e przeprowadzanem obecnie zagadnieniem bu...owy autostrad.

Włochy urządziły na wystawie specjalne ...oisko, w którem wystawiły ciekawe eksponaty włoskiej fabryki doświadczalnej materjałów ...ogowych włoski Touring Klub (mapa szlaków ...rystycznych) a wreszcie oficjalny Urząd Pro...gandy Turystycznej we Włoszech ENIT (efek...owne afisze).

Oddzielne stoisko zbudował na wystawie ...iązek eksportowy Szwedzko-Norweskiego ...zemysłu Granitowego.

Ustawa karno-skarbowa
o zatarciu skazania znajduje się w opracowaniu

Warszawa, 13 września.

(B) W opracowaniu znajduje się obecnie projekt nowej ustawy karno-skarbowej, mającej unormować sprawę zatarcia skazania. Obecna ustawa nie zna podziału na zbrodnie, występki i wykroczenia przez co stosowanie przepisów z zakresu zatarcia skazania natrafia na duże trudności.

Izby skarbowe otrzymały instrukcje, aby do czasu ukazania się projektowanej ustawy, stosowano najbardziej liberalne metody w sprawie zatarcia skazania.

Giełda pieniężna

Na wczorajszem zebraniu giełdy walutowo-dewizowej w Warszawie obrót dewizami był nieco zmniejszony, przy tendencji niejednolitej. Notowano: Amsterdam 358.40, Berlin 213.30, Bruksela 89.50 (—5), Kopenhaga 117.20, Londyn 26.23 (—1), Medjolan 43.39 (+4), Madryt 72.58 (+3). Nowy Jork 5.31,25, przekaz telegraficzny na Nowy Jork 5.31,38, Paryż 35 (+0,5), Praga 21.94 (+1), Zurych 172.75 (—8). W obrotach prywatnych: marka niemiecka 158, szyling austrjacki 99.85, korona czechosłowacka 20.87, frank francuski 34.97, frank szwajcarski 172.55, gulden gdański 98, leje rumuńskie 2.97, pengo węgierskie 102, dinary jugosłowiańskie 11.40, łaty łotewskie 1.33, funt sterlingów 26.24, funt palestyński 26.21, dolar gotówkowy 5.31, dolar złoty 9.03, rubel złoty 4.72,75 — 4.73, rubel srebrny 1.81, bilon 0.85. Bank Polski płacił za banknoty dolarowe 5.27.

AKCJE. Na rynku akcyjnym większe zainteresowanie zaznaczyło się jedynie dla akcyj Banku Polskiego. Notowano: Bank Polski 92.50, Węgiel 11.50 (+25), Lilpopy 8.75 (—25), Ostrowieckie 14, Starachowice 32 (—50).

PAPIERY PROCENTOWE. Na rynku papierów procentowych państwowych i prywatnych usposobienie było niejednolite. Większych obrotów dokonano 5 proc. L. Z. Warszawy nowemi. Notowano: 4 proc. premjowa dol. 51.15 (+15), 5 proc. konwers. 68.50, 5 proc. kolejowa 60.25 (—50), 6 proc. dol. 82.25 (+12), 7 proc. stabilizacyjna 63.50—63.75 (+25). 8 proc. oblig. budowlane B. G. K. I em. 93, 8 proc. L. Z. Przemysłu Polskiego funtowe 94 (—50), 4 i pół proc. L. Z. Ziemskie 45.75—46 (—50), 5 proc. L. Z. Łodzi z r. 1933 — 51.25 (—25). Tranzakcje dokonane a nienotowane: 3 proc. budowlana 40.25, 4 proc. inwestycyjna zwykła 110.25 8 proc. dillonowska 91.25—90.75, 7 proc. śląska 72.50—72, 3 proc. państwowa renta ziemska 74—74.50—74.55, 4 i pół proc. L. Z. Ziemskie wileńskie 46.25, 7 proc. warszawska dolarowa—70.50.

GIEŁDA ŁÓDZKA

Na wczorajszem zebraniu giełdowem w Łodzi notowano: tranzakcje: dolary 5.28, poż. budowlana sprzedaż 41.00, kupno 40.50, dolarówka 51.00—50.50, poż. inwestycyjna 109.50—109.00, poż stabilizacyjna 64.00—63.50, Bank Polski — 92.00—91.50. Tendencja utrzymana.

Katastrofa w kopalni węgla „Wujek"
Po 18 godzinnej akcji ratowniczej odkopano dwuch górników

Katowice, 13 września.

(Pat). Wczoraj o godz. 21-ej na niektórych ulicach miasta Katowic odczuto silne wstrząsy. Jak się okazuje, **wstrząs powstał wskutek zawalenia się chodnika w kopalni „Wujek"**. Chodnik zawalił się na poziomie 550 mtr. na przestrzeni ok. 22 mtr. Pod gruzami węgla zasypani zostali 2 górnicy.

Zaalarmowano natychmiast władze górnicze i przystąpiono do akcji ratunkowej, która trwała całą noc. O godz. 6-ej rano po przekopaniu 12 mtr. chodnika usłyszano sygnały dawane przez odciętych górników. W ciągu dnia dzisiejszego akcję kontynuowano i o godz. 14-ej po przekopaniu całego chodnika, dotarto do zasypanych i wydobyto ich na powierzchnię zupełnie zdrowych.

W czasie akcji ratunkowej jeden z członków kolumny ratowniczej został lekko kontuzjowany odłamkiem węgla.

Krwawa strzelanina w meksykańskim parlamencie
Dwuch posłów nie żyje, dwuch rannych

Meksyk, 13 września.

(PAT) Strzelanina w parlamencie pociągnęła drugą ofiarę ludzką. **Jeden z dwuch rannych deputowanych zmarł naskutek odniesionych ran.** Krwawe zajścia w parlamencie wywołały wielkie wzburzenie w kołach politycznych. Zachodzi obawa ponownych starć.

Konsekwencją strzelaniny było wykluczenie 17 posłów. Urzędowo stwierdzają, iż **w czasie strzelaniny utraciły życie 2 osoby, a 2 inne są lekko ranne.** Powodem wykluczenia posłów było, iż wywołali oni zajścia przez obstrukcję, którą zastosowali widząc zmniejszenie się swych wpływów.

Usunięci z parlamentu posłowie należeli do grupy, która, jak stwierdza komunikat urzędowy, przeszkadzała normalnemu tokowi obrad.

Mor. Ostrawa, 13 września

(Pat). Przed sądem wojskowym w Ołomuńcu znalazła epilog głośna **sprawa 29 żołnierzy i oficerów drugiego pułku jazdy syberyjskiej, którzy odmówili posłuszeństwa rozkazowi ostrzyżenia włosów do skóry.**

Oskarżeni, obywatele czescy narodowości węgierskiej, zostali aresztowani i osadzeni w więzieniu, gdzie zgodnie z więziennym regulaminem wojskowym dokonano tej operacji.

DRUGA WYCIECZKA PRACOWNIKÓW Z. Z. W. K. SCHEIBLERA I L. GROHMANA DO KRAKOWA.

W piątek, dnia 13-go bm. wyjechała z Łodzi druga wycieczka pracowników Zjednoczonych Zakładów K. Scheiblera i L. Grohmana na dwa dni do Krakowa w liczbie 350 (trzysta pięćdziesiąt) osób, w celu oddania hołdu prochom ukochanego Wodza, ś. p. Marszałka Józefa Piłsudskiego, w krypcie św. Leonarda na Wawelu, oraz wzięcia udziału w sypaniu kopca na Sowińcu.

W związku z tą wycieczką w czwartek, dn. 12-go bm. p. Władysława Grudzińska wygłosiła odczyt w Klubie Pracowników (Przędzalniana 68) dla uczestników wycieczki, oraz dla wszystkich pracowników Zakładów p. t. „Kraków — miasto pamiątek historycznych".

GŁOSUJEMY WSZYSCY!!!

Już jutro, w niedzielę, 15 bm. odbędzie się w parku „Helenów" wielka zabawa ogrodowa, zorganizowana przez Rodzinę Policyjną w Łodzi.

W ramach tej zabawy odbędzie się ostateczny konkurs z nagrodami orkiestr podwórzowych z całej Polski.

Głosuje publiczność!!!

Pozatem — miljon atrakcyj i niespodzianek.

Występy artystyczne. Five o'clock. Tańce. Zabawa dla dzieci. Fajerwerki. Iluminacja ogrodu.

Początek zabawy o godz. 2 — Koniec — o północy.

Wejście — 1 zł. Dla młodzieży — 50 gr.

Jutrzejsza zabawa w Helenowie będzie największą imprezą rozrywkową w historji Łodzi.

ODDZIAŁ LEGJONU PUŁASKIEGO W ŁODZI.

Dnia 7. 9. rb. w Łodzi z inicjatywy Zarządu Grodzkiego został zorganizowany Oddział Okręgu Łódzkiego Związku Legjonu Puławskiego (Legjon Puławski, Brygada, Dywizja, Pułk Ułanów Krechowieckich). Lokal Związku mieści się przy ulicy Andrzeja nr. 9 m. 12, tel. 226-18.

Zarząd Związku zwraca się z apelem do wszystkich kolegów niezarejestrowanych do zgłaszania swych adresów, celem rejestracji i zorganizowania się. Sekretarjat czynny w czwartki od godz. 18 do 20-ej.

DZIŚ OTWARCIE SEZONU W „CASINIE".

„Casino" otwiera dziś nowy sezon największym przebojem Franciszki Gaal p. t. „Mała mateczka".

Franciszka Gaal jest obecnie najpopularniejszą i najbardziej lubianą aktorką ekranu. Jej najnowszy, kapitalny film, nagrany we Wiedniu, p. t. „Mała mateczka" ukazuje ją w nowej, odrębnej i niespotykanej dotychczas postaci.

Podczas premjery wiedeńskiej „Małej mateczki" zdarzył się niebywały wypadek. Oto publiczność, pragnąc wyrazić swój entuzjazm dla ulubionej artystki zażądała przerwania przedstawienia. Franciszka Gaal ukazała się na scenie przed ekranem, z dzieckiem, grającem w filmie „Mała mateczka" jedną z ról. Widownia szalała z radości. Tłum porwał znakomitą artystkę i wyniósł ją na rękach.

Niemniej entuzjastycznie zapowiada się dzisiejsza premjera „Małej mateczki" w „Casinie".

ŁODZIANIE WYGRYWAJĄ!

Wczoraj w 7 dniu ciągnienia 4-ej klasy Loterji Państwowej 7 łodzian uzyskało wygrane po 10.000 zł. Szczęśliwe losy Nr. Nr. 35007 i 92285 zakupili oni w znanej ze szczęścia kolekturze N. Jatka w Łodzi

NOWOŚCI Z PRZEMYSŁU RADJOWEGO.

W tych dniach rozpoczęła w Łodzi działalność poważna placówka handlowo-przemysłowa pod firmą „Kosmos-Radjo", która postawiła sobie za zadanie udostępnienie szerokiemu ogółowi radjoamatorów odbiorników wysokiej jakości.

Radjoaparaty „Kosmos" posiadają wszystkie zalety odbiorników wysokiej klasy, natomiast ceny ich są utrzymane na takim poziomie, aby ich nabycie stało się możliwem dla osób mniej zamożnych.

Warto zaznaczyć, że odbiorniki „Kosmos" są sprawdzane we wszystkich większych miastach kraju, co daje posiadaczowi pewność, że jego odbiornik jest ściśle przystosowany do lokalnych warunków odbioru.

Do akt Nr. Km. 239/35.

OBWIESZCZENIE

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, rew. 13-go, zamieszkały w Łodzi przy ul. Aleja 1-go Maja Nr. 34, na zasadzie art. 602 K. P. C. ogłasza że w dniu 17 września 1935 r. o godz. 12 w Łodzi przy ul. Wólczańskiej Nr. 43 odbędzie się publiczna licytacja ruchomości a mianowicie: mebli, kryształów, lamp, firanek, obrazów, radjoodbiornika 4-ro lampowego, żyrandola, maszyny do szycia, lodowni pokojowej, wieszaka, oleodruków, ampli i skrzyni do opału, oszacowanych na łączną sumę zł. 910, które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.

Łódź dnia 31 sierpnia 1935 r.

Komornik (—) St. DULKOWSKI.

Sprawa Gimnazjum Męskiego im. ks. Ignacego Skorupki p-ko Szmulowi Hirszowi.

OGŁOSZENIE.

Syndycy tymczasowi masy upadłości firmy „Samuel Turner i S-ka" na mocy art. 514 i nast. K. H. wzywają wierzycieli powyższej upadłości, których należności zostały przyjęte do masy, aby w dniu 5 października 1935 r. o godz. 12-ej stawili sie w Sądzie Okręgowym w Łodzi, Pl. Dabrowskiego Nr. 5, pokój Nr. 15, celem wysłuchania sprawozdania syndyka tymczasowego o stanie upadłości, oraz zawarcia układu, lub związku wierzycieli i wyboru syndyka ostatecznego.

Kupno i sprzedaż

WÓZKI dziecięce, wyżymaczki po cenach fabrycznych poleca M. Jacobi. Piotrkowska 107, sklep w podwórzu.

DOMÓW kilkadziesiąt każdej wielkości, dzielnicy okazyjnie poleca Ciuk, Warszawa, Marszałkowska 113—30, telefon 266-48. 10

FUTRO karakułowe okazyjnie kupię. oferty z ceną do Republiki pod „800" 15

TANIA SPRZEDAŻ nowoczesnych mebli na dogodnych warunkach, Łódź, 6-go Sierpnia 2 (róg Piotrkowskiej). 11/9

MOTOCYKL z przyczepką amerykański w dobrym stanie, przystępnie do sprzedania. Lipowa 50, m. 17, Szykier. 15

SPRZEDAM szafkę dębową z lustrem kozetkę i stół dębowy, Piotrkowska 121 m. 30. 14

WANNĘ z blachy cynkowej z przybudowanym piecykiem w dobrym stanie sprzedam. Nawrot 38a, m. 22. 14

PIANINA, fortepiany, fisharmonje nowe i używane okazyjnie z gwarancją od zł. 200.— poleca firma E. Weilbach Piotrkowska 154, tel. 141-96. 14

Lokale

POKÓJ ładnie umeblowany wszelkie wygody do oddania wypłacalnemu panu. Aleja 1-go Maja 9, m. 4, tel. 114-50 15

PANU odnajmę pokój (łazienka, telefon) Piotrkowska 80, m. 2. Oglądać można do 4-ej popoł. i od 8—9-tej wieczór. 17

2 POKOJE, elegancko umeblowane z kuchnią, remontowane. Wygody. Telefon, I p. Piotrkowska 120, m. 42 do oddania. 14

MIESZKANIA różne we wszystkich punktach miasta. Pośredniczy najkorzystniej i najprędzej tylko „Pośrednik", Andrzeja 13, m. 14. 14

UMEBLOWANY pokój z niekrępującem wejściem pojedyńczej osobie z wszelkiemi wygodami oddam Lipowa 20/12. 14

4 POKOJOWE, eleganckie, frontowe mieszkanie z kuchnią i wygodami w czystym i spokojnym domu do wynajęcia natychmiast Andrzeja 31, telef. 123-22. 14

POSZUKUJE sklepu lub pół sklepu na konfekcję damską na Piotrkowskiej, pożądana dzierżawa. Zgłoszenia Piotrkowska 58—51. 15

3 i 4 POKOJE z kuchnią i wszelkiemi wygodami dobrze utrzymane w czystym i spokojnym domu do wynajęcia natychmiast, ul. Mielczarskiego 4, telefon 123-22. 14

W WARSZAWIE do wynajęcia pokój dla pana lub studentki z utrzymaniem lub bez przy inteligetnej rodzinie w śródmieściu. Inform. telef. 127-26 od 8—10 rano i od 3—5 pp. 14

4-POKOJOWE słoneczne frontowe mieszkanie z wygodami w nowym domu do wynajęcia od zaraz. Wólczańska 23.

1 LUB 2 POKOJE z poczekalnią częściowo umeblowane do wynajęcia. Wiadomość Al. Kościuszki Nr. 21 u dozorcy.

2 i 5 IZBOWE lokale natychmiast do wynajęcia, Narutowicza 44 i Piramowicza 15.

POKOJU przy rodzinie niekrępującego poszukuje od 1 października. Oferty sub „Wypłacalny" do Republiki.

Posady

POMOCNICA buchaltera biegle pisząca (izr.) potrzebna. Oferty pod „Biuro" 15

POTRZEBNe panienki do robót na drutach (pulowery) Lipowa 31, m. 14. 15

POTRZEBNA panienka (izraelitka) do owocarni. Wiadomość: M. Perelmuter Narutowicza 36. 14

POTRZEBNA starsza panna samodzielna z krojem i szyciem, i uczennica Chrześcijańska, pracownia Piotrkowska 58,—51. 14

Nauka i wychowanie

ANGIELSKIEGO, konwersacji i literatury indywidualnie i w grupach. Korespondencje i tłumaczenia handlowe naukowe, Kilińskiego 105, m. 28. 14

DYPLOMOWANA paryżanka udziela lekcji francuskiego: Literatura, Gramatyka. Konweresacja. Pomoc szkolna. Ceny przystępne. Południowa 20 m. 20, parter. 1-sza oficyna lewa.

DROBNE ogłoszenia w „Republice" są najlepszym i najtańszym środkiem zetknięcia zainteresowanych stron. Kto chce: 1) znaleźć lokatora lub sublokatora. 2) znaleźć mieszkanie lub pojedyńczy pokój. 3) sprzedać nieruchomość lub rzecz. 4) kupić cośkolwiek okazyjnie. 5) dostać posadę. 6) wyszukać pracownika — niechaj poda drobne ogłoszenie do „Republiki"

ANGIELSKIEGO konwersacji i literatury udziela rutynowany nauczyciel. Ul. Zawadzka nr. 21 m. 8a. front, codziennie zastać od godz. 4—8 po poł

Rozmaite

ZA ZWROTEM kosztów tramwajowych zamelduję, wymelduję w Ubezpieczalni Społecznej. Telefon 166-75. Pomorska 6, m. 21. 14

NA OBIADY kilku stołowników przyjmie lepsza rodzina. Kuchnia rytualna i smaczna. Na żądanie djetetyczna. Zamówienia od 7-ej wieczór, Śródmiejska 20, m. 17. 14

ZAMIENIAM stare odbiorniki bateryjne i sieciowe za małą dopłatą na nowoczesne, wszelkie reperacje i ładowanie akumulatorów od 50 gr. „SELEKTOR" Piotrkowska 17 (w podwórzu) telefon 264-01. Warsztat reperacyjny na miejscu. 15-9

Redakcja i Administracja, Piotrkowska 49. — Godziny przyjęć Redakcji od godz. 17 do 19. — Telefony: Administracja: 122-14. Redakcja: Sekretarjat Redakcji 127-24. dział miejski: 133-23; dział gospodarczy: 136-56; dział sportowy: 136-44; sekretarjat nocny 136-43. Tłocznia — 180-80. Konto P. K. O. Wydawnictwo „Republika": 68-148.

PRENUMERATA „REPUBLIKI"

w Łodzi zł. 4.— za odnoszenie do domu 40 gr. miesięcznie; z przesyłką pocztową w Polsce zł. 5.—. „Republika" i „Express" w Łodzi z odnoszeniem do domu zł. 7.— miesięcznie.

OGŁOSZENIA: Powierzchnia stronicy 420 mm X 280 mm. Stronica tekstowa dzieli się na 4 szpalty po 70 mm. Strona ogłoszeń zwykłych dzieli się na 10 szpalt po 28 mm.

CENY OGŁOSZEŃ: Zwyczajne 12 gr. za wiersz mm. W tekście — 50 gr. za wiersz mm. Na stronie 1 — zł. 2 za wiersz mm. Nekrologi — 40 gr. za wiersz mm. Zaręczynowe i zaślubinowe w tekście zł. 10. Adwokackie ryczałtem zł. 25.—. Drobne za słowo 15 gr. najmniej zł. 1.50; poszukiwanie pracy za słowo 10 gr., najmniej zł. 1.20. Opisowe w tekście redakcyjnym zł. 2 za milimetr. Ogłoszenia zagraniczne 100 proc. drożej. Ogłoszenia fantazyjne i tabelaryczne 25 proc. drożej. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada. —

Słuszne reklamacje będą uwzględniane, o ile wniesione będą najpóźniej w ciągu tygodnia od ukazania się pierwszego ogłoszenia lub niezwłocznie po ukazaniu się drugiego z rzędu ogłoszenia tej samej treści co pierwsze. — Omyłki, które zasadniczo nie zmieniają treści ogłoszenia nie upoważniają do żądania zwrotu zapłaty lub powtórzenia ogłoszenia.

Za wydawcę: Wydawn. „Republika", Sp. z ogr. odp. Wacław Smólski. — Redaktor odp. Wacław Smólski. Druk „Republiki" w Łodzi, Piotrkowska 49 i 64.